

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011, 119/2014), a u svezi s člankom 256. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/2013, 153/2013), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2015. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu inspekcije zaštite okoliša za 2014. godinu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode aktom, klase: 351-02/15-20/130, urbroja: 517-15-8, od 20. srpnja 2015. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb, __. srpnja 2015.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Inspekcija zaštite okoliša je temeljem odredbe članka 256. stavka 1. i 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 80/2013, 153/2013) izradila Godišnje izvješće o radu inspekcije zaštite okoliša za 2014. godinu (u daljnjem tekstu: izvješće).

Izvješće se sastoji od sedam cjelina i obuhvaća podatke i informacije o provedbi plana i programa rada, podatke i informacije o poduzetim mjerama radi primjene propisa iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode, zajedničko izvješće o provedenim koordiniranim inspekcijskim nadzorima i drugim aktivnostima u okviru suradnje s drugim inspekcijama u području okoliša te prijedloge za unapređenje inspekcijskog nadzora u području okoliša i stanja zaštite okoliša.

Sukladno odredbi članka 256. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izvješće dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, predlaže se donošenje predmetnog Zaključka.

**Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
Uprava za inspekcijske poslove**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA
za 2014. godinu**

Zagreb, srpanj 2015.

Sadržaj	stranica
1. UVOD	2
2. OPĆI PODACI O INSPEKCIJI ZAŠTITE OKOLIŠA	2
2.1. Nadležnost	2
2.2. Ciljevi i prioriteti	3
2.3. Struktura	4
2.4. Administrativni kapaciteti	5
3. PLAN I PROGRAMA RADA U 2014. GODINI	6
3.1. Planirani inspekcijski nadzori	6
3.2. Neplanirani inspekcijski nadzori	7
3.3. Suradnja inspekcije	8
3.3.1. Suradnja s drugim tijelima državne uprave	8
3.3.2. Međunarodna suradnja	8
4. PROVEDBA PLANA I PROGRAMA RADA	9
4.1. Planirani inspekcijski nadzori	9
4.1.1. Obveznici objedinjenih uvjeta zaštite okoliša/ okolišne dozvole	9
4.1.2. Odlagališta otpada	10
4.1.3. Prekogrančni promet otpada	14
4.1.4. Uvoznici/proizvođači EE opreme i uređaja, prodavatelji EE opreme i ovlaštenici za gospodarenje EE otpadom	15
4.1.5. Ovlaštenici za gospodarenje otpadom	17
4.1.6. Obveznici dozvole za ispuštanje stakleničkih plinova	20
4.2. Neplanirani inspekcijski nadzori	21
4.2.1. Nadzori po predstavkama (prijavama)	21
4.2.2. Izvanredni događaji	22
4.3. Suradnja inspekcije	23
4.3.1. Suradnja s drugim tijelima državne uprave	23
4.3.2. Međunarodna suradnja	24
4.4. Pokazatelji provedbe plana i programa	26
4.4.1. Pokazatelji o postupanju inspekcije zaštite okoliša	26
4.4.2. Ocjena rezultata inspekcijskih nadzora	29
5. ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE O PROVEDENIM KOORDINIRANIM INSPEKCIJSKIM NADZORIMA U OKVIRU MEĐUSOBNE SURADNJE S DRUGIM INSPEKCIJAMA U PODRUČJU OKOLIŠA	30
6. OCJENA PRIMJENE PROPISA O ZAŠTITI OKOLIŠA	37
6.1. Zakon o zaštiti okoliša	37
6.2. Zakon o zaštiti zraka	37
6.3. Zakon o održivom gospodarenju otpadom	37
6.4. Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja	38
6.5. Zakon o zaštiti prirode	38
7. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE RADA	38

1. UVOD

Ovo je osmo godišnje izvješće o radu inspekcije zaštite okoliša (IZO), a izrađeno je temeljem odredbe članka 256. Zakona o zaštiti okoliša iz 2013. godine. Izvješće se sastoji od sedam cjelina i obuhvaća podatke i informacije o provedbi plana i programa rada, podatke i informacije o poduzetim mjerama radi primjene propisa iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP), zajedničko izvješće o provedenim koordiniranim inspekcijskim nadzorima i drugim aktivnostima u okviru suradnje s drugim inspekcijama u području okoliša te prijedloge za unapređenje inspekcijskog nadzora u području okoliša i stanja zaštite okoliša.

Izvješća daje pregled ustroja i organizacije IZO s opisom ljudskih resursa, obuhvaća provedbu godišnjeg plana rada s pokazateljima o primjeni propisa o zaštiti okoliša i sankcijama za njihovo nepoštivanje te suradnju inspekcije.

U Izvješću se prati provedba aktivnosti koje je IZO provodila u međunarodnoj suradnji. Usporedno s time, unutar inspekcijskih službi dana je velika pozornost vlastitim aktivnostima na unapređenju znanja inspektora i razmjeni iskustava, kao i suradnji sa svim drugim tijelima koja sudjeluju u okviru svojih nadležnosti u sustavnoj primjeni i provođenju okolišne regulative.

Uprava za inspekcijske poslove MZOIP-a (UIP) razvija niz alata za planiranje, provođenje i izvještavanje o inspekcijskim aktivnostima. Značajna uloga dana je i jačanju komunikacije inspekcije s javnošću, osobito putem web stranice MZOIP-a, pravovremenim informacijama o događajima u kojima je sudjelovala, bilo svojim postupanjem, bilo kroz ostale aktivnosti.

2. OPĆI PODACI O INSPEKCIJI ZAŠTITE OKOLIŠA

2.1. Nadležnost

IZO obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba u cilju kontrole primjene odredbi Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja te propisa donesenih na temelju tih zakona kojima se reguliraju opća pitanja zaštite okoliša, zaštita zraka, postupanje s otpadom te zaštita od svjetlosnog onečišćenja.

Temeljem ovih propisa IZO u okviru svoje nadležnosti nadzire obvezu provođenja mjera iz okolišne dozvole, rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i rješenja o procjeni utjecaja na okoliš, nadzire izvore emisije onečišćujućih tvari u zrak, kvalitetu zraka i način gospodarenja otpadom, poduzima mjere radi uklanjanja mogućih štetnih posljedica na okoliš uslijed izvanrednih događaja, nadzire kvalitetu mora za kupanje na plažama, prekogranični promet otpada, postupanje s tvarima koji oštećuju ozonski sloj te provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora.

Osnovne zadaće IZO su nadzor primjene regulative, sankcioniranje u slučaju povrede propisa i osiguravanje informacija javnosti o svom radu. Slijedom toga, IZO obavlja sljedeće poslove:

Nadzor primjene regulative:

- provodi inspekcijski nadzor vezano za primjenu propisa iz područja zaštite okoliša, održivog gospodarenja otpadom i zaštite zraka,
- sudjeluje u koordiniranim inspekcijskim nadzorima,

- organizira, priprema i izrađuje preporuke za provedbu inspekcijskih nadzora i izvješća,
- koordinira i provodi sustavne tematske inspekcijske nadzore,
- postupa u hitnim slučajevima,
- prati primjenu, predlaže promjene i sudjeluje u izradi propisa iz djelokruga IZO

Sankcioniranje u slučaju povrede propisa:

- rješava u upravnom postupku,
- sudjeluje u pripremi optužnih prijedloga i kaznenih prijava,
- sudjeluje u glavnim raspravama na Prekršajnim sudovima u svojstvu svjedoka;
- sudjeluje u istražnim postupcima kaznenih djela temeljem zahtjeva odvjetništva;
- osigurava uvjete za izvršenje inspekcijskih rješenja i priprema izvršenja rješenja

Osiguravanje informacija javnosti:

- priprema prijedloge pismena Hrvatskom saboru, Vladi Republike Hrvatske (RH), Uredu predsjednika RH, Državnom odvjetništvu, Pučkom pravobranitelju, državnim tijelima, nevladinim udrugama,
- priprema obavijesti službama za informiranje i odgovore na upite građana,
- izrađuje mjesečna/godišnja i druga izvješća te podatke iz svog djelokruga.
- obavlja rad sa strankama.

Ostalo:

- sudjeluje u ostvarivanju suradnje s drugim tijelima državne uprave i jedinicama lokalne samouprave, a osobito s drugim inspekcijskim službama,
- sudjeluje u stručnom usavršavanju IZO te sudionika sustava zaštite okoliša,
- sudjeluje u poslovima međunarodne suradnje,
- prati primjenu, predlaže promjene i sudjeluje u izradi propisa iz djelokruga IZO.

2.2. Ciljevi i prioriteti

Dugoročni strateški ciljevi inspekcijske službe postavljeni su definiranjem jednog od općih ciljeva MZOIP-a – Zaštititi okoliš, odnosno posebnog cilja – Unaprijediti stanje okoliša provedbom inspekcijskih nadzora. Ispunjavanje tog cilja osigurava se:

- provođenjem koordiniranih i drugih tematskih nadzora,
- naređivanjem i po potrebi izvršavanjem inspekcijskih i drugih mjera u okviru ovlasti,
- edukacijom i treningom te aktivnom ulogom i sudjelovanjem u EU mrežama.

Nesporno je da su gospodarenje otpadom i zaštita zraka i nadalje prioritarna područja djelovanja u okviru nadležnosti IZO.

Takva zadaća utemeljena je i na ciljevima svih strateških dokumenata RH donesenim u području zaštite okoliša. U okviru strateških ciljeva svake godine određuju se operativni godišnji ciljevi za čitavu službu, koji su osnova za izradu Godišnjeg plana i programa rada na temelju sljedećih prioriteta: djelatnost nadziranog subjekta, rizici i utjecaj na okoliš, dosadašnje udovoljavanje propisanim uvjetima, proizvodni kapacitet, složenost tehnološkog procesa, rizici. Planiranjem i provedbom sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora, te jačanjem svojih administrativnih kapaciteta, doprinosi se povećanju odgovornosti nadziranih osoba u primjeni propisa iz područja zaštite okoliša.

2.3. Struktura

Temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MZOIP iz 2012. godine IZO je svoje aktivnosti provodila u okviru središnje službe UIP u Zagrebu i 5 područnih jedinica (PJ) MZOIP u okviru kojih su u sjedištima županija ustrojene Ispostave.

Temeljem nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MZOIP iz siječnja 2014. godine i donošenjem Pravilnika o unutarnjem redu MZOIP u ožujku 2014. godine IZO je svoje aktivnosti provodila u okviru dvaju sektora: Sektora inspekcijskog nadzora zaštite okoliša i Sektora inspekcijskih poslova i unaprjeđenja rada.

Sektor inspekcijskog nadzora zaštite okoliša u okviru mjesno nadležnih ustrojstvenih jedinica obavlja nadzor nad primjenom propisa kojima je uređeno područje industrijskog onečišćenja, utjecaj na okoliš, postupanje s otpadom, onečišćenje zraka iz nepokretnih i difuznih izvora, zaštita ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, provodi nadzor primjene standarda kakvoće okoliša i tehničkih standarda zaštite okoliša, nadzire provedbu mjera zaštite okoliša i obavlja kontrolu stanja okoliša utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, okolišnoj dozvoli, odnosno drugim obvezujućim aktima kojima se određuju uvjeti za rad postrojenja, koordinira rad s drugim tijelima državne uprave nadležnih u području zaštite okoliša na svom području, te drugim ustrojstvenim jedinicama Uprave, sudjeluje u pripremi izrade strateških dokumenata Ministarstva, sudjeluje u određivanju pokazatelja uspješnosti, utvrđivanja rizika, nadziranja provedbe i izvješćivanja o realizaciji postavljenih ciljeva donesenih strateških planova Ministarstva, prati primjenu i osiguravanje izvršavanja zakona i drugih propisa, inicira izmjene i sudjeluje u izradi nacrtu prijedloga propisa iz područja zaštite okoliša, izrađuje prijedloge za godišnja i druga izvješća, planove i programe rada inspekcije, prati primjenu i osiguravanje izvršavanja zakona i drugih propisa i vođenje upravnih postupaka, priprema optužne prijedloge i prijedloge kaznenih prijava, predlaže izdavanje propisanih potvrda i suglasnosti iz djelokruga rada inspekcije zaštite okoliša, sudjeluje u pripremi naputaka za provedbu inspekcijskih nadzora, sudjeluje u izradi mišljenja i smjernica u vezi s primjenom propisa u odnosu na postupanje inspektora, sudjeluje u pripremi prijedloga mjera za unaprjeđenje rada inspektora, sudjeluje u provedbi stručnih nadzora, sudjeluje u pripremi programa osposobljavanja inspektora tijekom probnog i redovnog rada, sudjeluje u izradi odgovora na upite i predstavke državnih tijela i građana, po potrebi sudjeluje u upravnim nadzorima koje provodi Ministarstvo, te obavlja i druge poslove u okviru svoga djelokruga.

U Sektoru inspekcijskog nadzora zaštite okoliša ustrojene su slijedeće ustrojstvene jedinice:

6.1.1. Služba inspekcijskog nadzora zaštite okoliša – područna jedinica Zagreb

6.1.2. Služba inspekcijskog nadzora zaštite okoliša – područna jedinica Sisak

6.1.3. Služba inspekcijskog nadzora zaštite okoliša – područna jedinica Šibenik

Sektor inspekcijskih poslova i unaprjeđenja rada obavlja zajedničke stručne poslove koji se odnose na pripremu i provedbu nadzora primjene propisa iz područja zaštite okoliša, zaštite zraka, održivog gospodarenja otpadom i zaštite prirode te propisa kojim se uređuje zaštita od svjetlosnog onečišćenja na teritoriju Republike Hrvatske. Sektor sudjeluje u izradi godišnjih planova rada inspekcije zaštite okoliša i zaštite prirode, razvija metodologiju planiranja inspekcijskih nadzora, sudjeluje u određivanju indikatora rada inspekcije, izrađuje standardne operativne postupke za rad inspektora u provedbi nadzora i izvješćivanja, priprema odgovore na zastupnička pitanja i odgovore na upite temeljem prava na pristup informacijama, postupa po predstavkama i pritužbama građana te zahtjevima nadležnih tijela za odnose s građanstvom koje su upućene Upravi za inspekcijske poslove, priprema i provodi koordinirane inspekcijske

nadzore s inspektorima tijela državne uprave nadležnih prema posebnim propisima kojima se uređuje nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš, priprema i provodi posebne tematske inspekcijske nadzore određene programima aktivnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, inspekcijske nadzore objekata i prostora koji služe za potrebe Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova, nadzire način korištenja građevina i postrojenja radi utvrđivanja usklađenosti rada i ispunjavanja uvjeta zaštite okoliša određenih posebnim aktom kojim se takvi uvjeti propisuju i postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, priprema i obavlja nadzor provedbe mjera otklanjanja štete u okolišu i sanacije onečišćenog okoliša, priprema i provodi nadzor primjene propisa iz područja održivog gospodarenja otpadom, kontrolira izvršenje propisanih obveza županije, Grada Zagreba, gradova i općina u smislu donošenja i provedbe akcijskih planova i provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, priprema i provodi nadzor u vezi s postupanjem s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, izdaje propisane potvrde i suglasnosti iz djelokruga rada inspekcije zaštite okoliša, dostavlja predstavke na nadležno postupanje drugim tijelima te priprema odgovore na njih, prati primjenu i osiguravanje izvršavanja zakona i drugih propisa, vođenje upravnih postupaka, razvija modele povećanja učinkovitosti u postupanju inspekcija, priprema optužne prijedloge i prijedloge kaznenih prijava, priprema i izrađuje prijedloge mjera za unaprjeđenje rada inspektora, organizira i priprema stručne radionice, seminare i druge stručne skupove, provodi stručne nadzore rada inspektora, izrađuje program osposobljavanja inspektora tijekom probnog i redovnog rada, prati probni rad inspektora i u suradnji s nadređenim službenicima predlaže ocjenu probnog rada, izrađuje prijedloge za godišnja i druga izvješća, planove i programa rada inspekcije, koordinira rad s drugim ustrojstvenim jedinicama Uprave, u svrhu unaprjeđenja rada inspekcije surađuje s relevantnim inspekcijskim službama Republike Hrvatske i međunarodnim inspekcijskim službama, institucijama i mrežama u području zaštite okoliša i zaštite prirode, posebice onima koje se bave unaprjeđenjem suradnje na području prevencije, otkrivanja, istraživanja i sankcioniranja djela protiv okoliša, predlaže i provodi program edukacije inspektora Ministarstva kao i drugih suradnih inspekcija u sektoru Okoliš. Sektor sudjeluje u izradi strateških dokumenata Ministarstva, sudjeluje u izradi nacрта prijedloga propisa iz područja zaštite okoliša i zaštite prirode, priprema odgovore na upite državnih tijela i građana, po potrebi sudjeluje u upravnim nadzorima koje provodi Ministarstvo, te obavlja i druge poslove u okviru svoga djelokruga.

U Sektoru inspekcijskih poslova i unaprjeđenja rada ustrojene su slijedeće ustrojstvene jedinice:

6.3.1. Služba inspekcijskih poslova u području industrijskog onečišćenja, utjecaja na okoliš i održivog gospodarenja otpadom

6.3.2. Služba inspekcijskih poslova u području zaštite zraka, ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti

6.3.3. Služba zajedničkih inspekcijskih poslova i unaprjeđenja rada inspekcije zaštite okoliša i inspekcije zaštite prirode

2.4. Administrativni kapaciteti

Na dan 31.12.2014. godine na poslovima inspekcijskog nadzora zaštite okoliša bilo je zaposleno 74 inspektora odnosno 4 manje nego godinu dana ranije, od kojih su 44 inspektora zaposlena u Sektoru inspekcijskog nadzora zaštite okoliša, a 30 inspektora u Sektoru inspekcijskih poslova i unaprjeđenja rada. U strukturi IZO prema stručnoj

kvalifikaciji prevladavaju diplomirani inženjeri kemijske tehnologije, rudarstva, geotehnike i geologije, te poljoprivrede, agronomije i stočarstva, prehrambene tehnologije, biotehnologije, kemije, biologije i veterine što čini kvalitetnu osnovu za ostvarivanje zadaća i poslova u kontroli primjene zahtjevne EU regulative.

Osim zastupljenosti osnovnih i nužnih kvalifikacija, kao i stručnog znanja i vještina inspektora stečenih u praksi, potrebno je jačanje multidisciplinarnog pristupa, ali i specijalizacija inspektora za pojedine tehnološke procese radi ispunjavanja osnovnih preduvjeta za uspješan nadzor složenih tehnoloških postupaka, cjelina i građevina, kao i poduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju velikih nesreća.

3. PLAN I PROGRAM RADA U 2014. GODINI

3.1. Planirani inspekcijski nadzori

Inspekcijski nadzori u području okoliša provode se u skladu s godišnjim planom i programom rada IZO izrađenim temeljem odredbe članka 227. Zakona o zaštiti okoliša (NN, br. 80/13). Godišnji plan i program se u cilju obavljanja koordiniranih nadzora usklađuje s godišnjim planovima i programima rada drugih inspekcija.

Godišnji plan rada inspekcije zaštite okoliša priprema se u skladu s najvažnijim nacionalnim dokumentima: Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, kao dio Nacionalne strategije zaštite okoliša i Nacionalnog plana djelovanja za okoliš te međunarodnim obvezama RH.

Plan se temelji na uočenim problemima navedenim u prethodnim godišnjim izvješćima o radu IZO, podacima iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO), te bazama podataka UIP i ostalih izvora (Hrvatska gospodarska komora, Obrtnička komora, Državni zavod za statistiku) na nacionalnoj razini. U određivanju prioriteta za planiranje inspekcijskih nadzora uzimaju se u obzir prije svega rizici i utjecaj na okoliš djelatnosti operatera u odnosu na onečišćenja zraka i proizvodnju otpada, proizvodni kapacitet, složenost tehnološkog procesa, mogući rizik kod upotrebe ili skladištenja opasnih tvari, prethodna usklađenost operatera s odredbama propisa, te potreba provedbe novih propisa.

Polazište za izradu plana rada IZO u 2014. godini bila je Zakonom o zaštiti okoliša propisana obveza provedbe koordiniranih nadzora operatera obveznika primjene objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i operatera koji proizvode ili skladište opasne tvari, zatim izvršenje zadaća propisanih Programima aktivnosti od interesa za RH, kontinuitet provedbe sustavnih nadzora, saznanja o mogućem negativnom utjecaju na okoliš temeljem određenih pokazatelja i/ili subjektivnim razlozima odnosno percepciji javnosti, obveza provedbe kontrole izvršenja rješenja, te obveza stručnog osposobljavanja i unaprjeđenja rada.

Koordinirani inspekcijski nadzori provode se temeljem Zakona o zaštiti okoliša, od strane inspektora zaštite okoliša i drugih inspektora nadležnih temeljem posebnih propisa za pojedine sastavnice i opterećenja okoliša.

Tematskim nadzorima obuhvaćene su pravne i fizičke osobe koje se na području cijele države bave određenom djelatnošću npr. obavljanjem djelatnosti gospodarenja opasnim i neopasnim otpadom, odlaganjem otpada, prekograničnim prometom otpada i drugim djelatnostima. Nadzori IZO se detaljnije razrađuju u mjesečnim planovima rada ovisno o temama određenim godišnjim planom rada kao i zahtjevima/pritužbama drugih državnih tijela, nevladinih organizacija i građana.

Slijedom navedenog planirano je da IZO u 2014. godini obavi nadzore:

- operatera koji podliježu obvezi ishoda i primjene rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno okolišne dozvole sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i provedbenim propisima, a nisu podnijeli zahtjev za izdavanje dozvole
- koordinirane nadzore operatera koji podliježu obvezi primjene objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, okolišne dozvole i mjera zaštite okoliša određenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ili primjene Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari. Ovi nadzori planirani su prema posebnom programu rada na temelju Sporazuma o suradnji inspektijskih službi u području okoliša. U te su nadzore uz IZO uključeni inspektori nadležni za nadzor primjene propisa kojim se uređuje zaštita voda, zaštita od štetnog djelovanja opasnih kemikalija i buke, zaštita od požara, te ovisno o objektu nadzora i inspektori drugih državnih tijela potpisnika Sporazuma. U 2014. godini planirani su koordinirani nadzori 51 operatera.
- odlagališta otpada u smislu kontrole načina gospodarenja otpadom odnosno provedbe njihove sanacije i izvršenja zadaća propisanih programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara,
- ovlaštenika za skupljanje i skladištenje otpada osim komunalnih društava,
- prekograničnog prometa otpadom u suradnji s carinskom službom Ministarstva financija i službenicima Ministarstva unutarnjih poslova,
- obveznika ishoda dozvola za ispuštanje stakleničkih plinova odnosno utvrđivanje usklađenosti rada operatera sa mjerama propisanim u dozvolama i provođenje mjera smanjivanja emisija stakleničkih plinova,
- proizvođača odnosno uvoznika EE opreme i uređaja i osoba ovlaštenih za gospodarenje EE otpadom
- uvoznika i proizvođača pesticida i DDT sredstava i poljoprivrednih lijekarni radi utvrđivanja načina gospodarenja opasnim otpadom,
- načina gospodarenja građevinskim otpadom.

Za pripremu i praćenje provedbe planiranih aktivnosti zaduženi su pojedinačno inspektori – koordinatori.

Osim ovih ciljanih nadzora planirano je i obavljanje kontrolnih nadzora na temelju pokrenutih upravnih postupaka, te obavljanje nadzora na temelju prijave građana. Od ostalih aktivnosti tijekom 2014. godine predviđeno je pripremiti Godišnje izvješća o radu inspekcije zaštite okoliša sa zajedničkim izvješćem o provedbi koordiniranih inspektijskih nadzora u području okoliša za 2013. godinu.

3.2. Neplanirani inspektijski nadzori

Osim ciljanih tematskih nadzora planirano je i obavljanje nadzora na temelju podnesaka drugih tijela državne uprave, nevladinih organizacija i građana, u kojima se ukazuje na moguće povrede propisa iz područja okoliša, a koji prema dosadašnjem iskustvu IZO čine 25 - 30% planiranih nadzora.

3.3. Suradnja inspekcije

3.3.1. Suradnja s drugim tijelima državne uprave

UIP u kontroli provedbe propisa kontinuirano surađuje s drugim tijelima državne uprave kroz koordinirane inspekcijske nadzore, inspekcijski nadzor vojnih objekata, inspekcijske nadzore prekograničnog prometa otpadom, pripremu optužnih prijedloga na temelju obavijesti o počinjenom prekršaju dostavljenih od strane MUP-a, provedbu projekata ECRAN/ECENA i IMPEL te iz programa IPA I. komponente, ali i povremeno u nekim pojedinačnim slučajevima.

Koordinirani inspekcijski nadzori provode se sukladno Sporazumu o suradnji od 5. lipnja 2008. godine sklopljenom između tadašnjeg ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, te tijela nadležnih za zaštitu prirode, voda, zdravlja i dr. radi nadziranja postrojenja za koje je propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, postrojenja koja podliježu obvezi ishođenja okolišne dozvole, postrojenja s opasnim tvarima koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera te po potrebi i drugih pravnih i fizičkih osoba čija je djelatnost od utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi. U koordiniranim inspekcijskim nadzorima osim inspekcije zaštite okoliša koja ima ulogu koordinatora, ovisno o djelatnosti nadzirane osobe sudjeluju i slijedeće inspekcijske službe u okviru svojih ovlasti: inspektori zaštite prirode, vodopravni inspektori, inspektori zaštite od požara, sanitarni inspektori, poljoprivredni inspektori, elektroenergetski inspektori, inspektori opreme pod tlakom, inspektori rada, veterinarski inspektori, stočarski inspektori i rudarski inspektori.

Sukladno Sporazumu o provođenju inspekcijskih nadzora od 23. ožujka 2005. godine sklopljenom između tadašnjeg Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstva obrane dogovorena je suradnja u okviru kojeg je IZO obavljala nadzore nad primjenom Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Zakona o zaštiti zraka u vojnim objektima.

3.3.2. Međunarodna suradnja

U cilju unaprjeđenja rada i stjecanja stručnih znanja u primjeni propisa, IZO je uključena u aktivnosti koje se provode u okviru međunarodnih mreža. U travnju 2014. godine planiran je dovršetak twinning projekta u okviru pretprijetnog programa pomoći IPA I. Komponenta 2009 „Jačanje kapaciteta za provedbu nadzora prekograničnog prometa otpadom“. U drugoj polovici godine planirano je stručno osposobljavanje inspekcije zaštite okoliša koje će se provoditi u okviru twinning light projekta iz IPA I Komponenta 2011 FFRAC programa „Jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša i predstavnika nadležnih državnih tijela i drugih institucija za sprečavanje, prepoznavanje, istrage i procesuiranja u slučajevima dijela protiv okoliša“. Cilj projekta je jačanju kapaciteta IZO i drugih ključnih dionika u borbi protiv kaznenih djela protiv okoliša.

Planiran je i nastavak sudjelovanja IZO u radu i aktivnostima IMPEL, RENA, INECE i THEMIS mreža, te nastavak suradnje i rad u okviru INTERPOL-ove Radne grupe Sprečavanja kaznenih djela na štetu okoliša, Tehničke radne grupe za SEVESO inspekciju (TWG2), te sudjelovanje u radnim grupama projekata koje se provode u MZOIP i drugim državnim tijelima u RH i imaju cilj unaprjeđenje inspekcijskog postupanja.

4. PROVEDBA PLANA I PROGRAMA RADA

4.1. Planirani inspekcijski nadzori

4.1.1. Obveznici objedinjenih uvjeta zaštite okoliša/okolišne dozvole

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (OUZO) sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN, br. 110/07) bili su dužni ishoditi operateri postrojenja namijenjenih obavljanju djelatnosti navedenih u Uredbi o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN, br. 114/08), a koje mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđivali su se s ciljem cjelovite zaštite okoliša sprječavanjem, smanjivanjem i u najvećoj mogućoj mjeri otklanjanjem onečišćenja, prvenstveno na samom izvoru, te osiguravanjem promišljenog gospodarenja prirodnim dobrima nadzorom onečišćenja i uspostavljanjem održive ravnoteže između ljudskog djelovanja i socijalno-ekonomskog razvoja, s jedne strane, te prirodnih dobara i regenerativne sposobnosti prirode, s druge strane.

Pojam okolišne dozvole koji zamjenjuje pojam OUZO u hrvatskom je zakonodavstvu uređen važećim Zakonom o zaštiti okoliša iz 2013. godine i Uredbom o okolišnoj dozvoli (NN, br. 8/14).

Okolišnu dozvolu moraju ishoditi operateri prije puštanja u rad postrojenja, uključujući i probni rad, za rad postojećih postrojenja, te prije značajne promjene u radu postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti industrijske emisije, uključujući postrojenja za izgaranje postrojenja za spaljivanje otpada, te postrojenja za suspaljivanje otpada. Okolišna dozvola izdaje se s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprečavanja i kontrole onečišćenja, osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprečavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti.

U sklopu posebne tematske cjeline obveznici OUZO prvi su puta nadzirani 2013. godine, a prethodno su nadzirani u sklopu koordiniranih inspekcijskih nadzora te prema redovnom planu rada ili po prijavama.

U okviru koordiniranih nadzora tijekom 2014. godine obavljen je nadzor 45 obveznika OUZO odnosno okolišne dozvole, a rezultati ovih nadzora prikazani su pod točkom 5. ovoga izvješća.

Osim koordiniranih nadzora provedeni su nadzori 6 operatera koji su podnijeli zahtjeve za ishođenje rješenja o radu ispod graničnih vrijednosti pokazatelja i operateri koji su obveznici ishođenja okolišne dozvole primjenom općih obvezujućih pravila za uzgoj peradi, u svrhu utvrđivanja stvarnog stanja/statusa vezano za proizvodne kapacitete i proizvodnju. U nadzorima je utvrđeno da jedan operater koji je podnio zahtjev za rad ispod graničnih pokazatelja nije obveznik ishođenja okolišne dozvole te je MZOIP zahtjev odbilo, dok je zahtjev drugog operatera u postupku. Nadzorom dva obveznika ishođenja okolišne dozvole primjenom općih obvezujućih pravila za uzgoj peradi utvrđeno je da nisu podnijeli zahtjev za ishođenje okolišne dozvole te da ne obavljaju djelatnost.

4.1.2. Odlagališta otpada

Nadzori odlagališta provode se kontinuirano svake godine te su i u 2014. godini provedeni u skladu s godišnjim planom i programom rada IZO.

IZO obavila je nadzore odlagališta temeljem odredbi Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/2013) i Pravilnika o načinu i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine, broj 117/07, 111/11, 17/13 i 62/13), a sukladno obvezi iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. godini (Narodne novine, broj 23/2014).

Poseban naglasak pri obavljanju nadzora bio je na utvrđivanju tijeka sanacije na aktivnim i zatvorenim odlagalištima te sanacija divljih odlagališta. Inspektori su utvrđivali posjedovanje dozvola za gospodarenje otpadom i rad u skladu s dozvolama, provođenje mjera zaštite okoliša određenih u rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš, provedbu plana sanacije i/ili zatvaranja odlagališta, provjeru količina i vrsta odloženog otpada.

Sanacija odlagališta otpada u RH je propisana odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Pravilnika o načinu i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada. Postojeća odlagališta koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima moraju biti sanirana i/ili zatvorena najkasnije godinu dana od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom za područje županije na čijem se području nalaze odnosno sukladno odredbama Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, sva postojeća odlagališta u Hrvatskoj moraju ispunjavati propisane uvjete do 31. prosinca 2018. Člankom 25. stavkom 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisano je da je zabranjeno odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republike Hrvatske nakon 31. prosinca 2017.

Djelatnost odlaganja otpada na odlagalištima dopuštena je ukoliko osoba koja upravlja odlagalištem posjeduje dozvolu propisanu Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Kao i svih godina do sada, problem rada odlagališta bez dozvole prisutan je i u 2014. godini. Iako je ovaj problem prisutan na cijelom području RH, najveći broj odlagališta bez dozvole je na području Splitsko – dalmatinske županije, zatim Dubrovačko – neretvanske županije, Zadarske i Šibensko – kninske županije.

IZO je u 2014. godini obavila 380 nadzora na 360 odlagališta od čega: 146 aktivnih odlagališta, 72 zatvorena odlagališta, 6 odlagališta građevinskog otpada te 136 „divljih“ odlagališta. Broj nadziranih aktivnih odlagališta po županijama dan je u tablici br. 1.

Tablica 1: Broj nadziranih aktivnih odlagalištima po županijama u 2014.

Redni broj	Županija	broj aktivnih odlagališta
1	Ličko-senjska	12
2	Primorsko-goranska	10
3	Istarska	6
4	Zadarska	9
5	Šibensko-kninska	6
6	Splitsko-dalmatinska	16
7	Dubrovačko-neretvanska	10
8	Međimurska	1
9	Varaždinska	4

10	Krapinsko-zagorska	7
11	Sisačko-moslavačka	10
12	Karlovačka	8
13	Koprivničko-križevačka	12
14	Bjelovarsko-bilogorska	5
15	Virovitičko-podravska	4
16	Požeško-slavonska	2
17	Brodsko-posavska	3
18	Osječko-baranjska	8
19	Vukovarsko-srijemska	6
20	Zagrebačka	6
21	Grad Zagreb	1
	Ukupno:	146

Izvor podataka: izvješća inspektora o obavljenim nadzorima odlagališta otpada u 2014. godini.

Kao što je vidljivo iz tablice 1, najviše aktivnih odlagališta nalazi se na području Splitsko – dalmatinske županije, slijede Ličko – senjska i Koprivničko – križevačka županija sa 12 te Primorsko – goranska, Dubrovačko – neretvanska i Sisačko – moslavačka županija sa po 10 aktivnih odlagališta, dok se u Međimurskoj županiji nalazi samo jedno aktivno odlagalište.

Vezano za utvrđivanje tijeka sanacije odlagališta u nadzorima je utvrđeno da su od 146 aktivnih sanirana 22 odlagališta, 65 je u postupku sanacije, a na 59 odlagališta sanacija nije započela. Od 72 zatvorena odlagališta 20 je sanirano, a 52 nisu sanirana. Nadzor „divljih“ odlagališta proveden je na 136 lokacija od kojih je 80 sanirano.

U 2014. godini sanirano je 5 odlagališta od čega 4 aktivna - Gmajna Grad Glina, Dubravica Grad Metković, odlagalište komunalnog otpada Andrilovac, odlagalište komunalnog otpada Kutina Grad Kutina i jedno zatvoreno - Lepirovac Općina Suhopolje. U završnoj fazi sanacije su 2 aktivna odlagališta Treskavac i Taborište.

Tijekom 2014. godine evidentirana su 4 požara ili dimljenja na 4 odlagališta: Barutana (Jasenovac - Sisačko moslavačka županija), Hatačanova (Virje - Koprivničko-križevačka županija), Muškovo Ključ (Vrbanja - Vukovarsko-srijemska županija) i Borovik Grohote (Šolta - Splitsko-dalmatinska županija).

Inspeksijske mjere

Povrede propisa utvrđene u nadzoru odnose se na izradu i vođenje propisane dokumentacije, provođenje mjera PUO-o, izgradnju sustava odvodnje procjednih voda, prekrivanje odloženog otpada, uklanjanje otpada s odlagališta, zabranu odlaganja otpada neprihvatljivog za odlaganje, postavljanja propisanih oznaka, uređenje zelenog pojasa oko odlagališta, postavljanje ograde oko odlagališta, provođenje mjera zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša, uklanjanje otpada odloženog izvan odlagališta odnosno na lokacijama „divljih odlagališta“ i sprječavanje daljnjeg odlaganja otpada na istim te sanaciju otpadom onečišćenog tla.

Inspektori zaštite okoliša zbog povreda propisa donijeli su ukupno 25 rješenja od čega 3 temeljem Zakona o zaštiti okoliša i 22 temeljem Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Izvršeni su kontrolni nadzori 26 rješenja od toga 17 rješenja donesenih u 2014. godini.

Zbog utvrđenih nepravilnosti donesene su 82 mjere na zapisnik od čega je 70 izvršeno. Podnesena su 3 optužna prijedloga pred nadležnim prekršajnim sudovima.

U nadzorima *aktivnih* odlagališta doneseno je 7 rješenja od čega 2 temeljem Zakona o zaštiti okoliša, kojima je naređena provedba mjera programa praćenja stanja okoliša (monitoring), određivanje kakvoće procjednih voda, određivanja sastava podzemne vode te 5 temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom kojima je naređeno: uklanjanje komunalnog otpada odloženog izvan tijela odlagališta, zabrana odlaganja otpada ključnog broja 15 01 06, zabrana odlaganja glomaznog otpada, vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Izvršeno je 9 rješenja od toga 7 donesenih u 2014. godini. Doneseno je 68 mjera na zapisnik od čega je 56 izvršeno. Podnesen je 1 optužni prijedlog zbog prekrivanja odlagališta azbestnim otpadom.

U nadzorima *zatvorenih* odlagališta donesena su 2 rješenja kojima je naređeno otklanjanje nedostataka i nepravilnosti radi neprovođenja obveza određenih propisom kojim se uređuje odlaganje otpada te provedba mjera programa praćenja stanja okoliša - mjerenje emisija plinova. Kontrolnim nadzorima utvrđeno je da su izvršene mjere dane rješenjima. Također je doneseno 7 mjera na zapisnik koje su izvršene.

U nadzorima odlagališta *građevinskog* otpada nije bilo postupanja.

U nadzorima *divljih* odlagališta doneseno je 16 rješenja i 6 mjera na zapisnik vezanih na sanaciju divljih odlagališta – uklanjanja otpada i zbrinjavanja otpada. Izvršeno je 15 rješenja od toga 8 donesenih u 2014. godini. Optužni prijedlozi podnijeti su protiv fizičke osobe zbog spaljivanja otpada na lokaciji divljeg odlagališta otpada i protiv JLS radi ne osiguravanja provedbe obveza kao jedinice lokalne samouprave na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom.

Inspekcijske mjere od 2009. do 2014. godine

IZO je u razdoblju 2009. - 2014. godine rješenjima naredila ukupno 448 mjere koje se odnose na uklanjanje nepravilnosti na odlagalištima otpada. Vrsta i broj naređenih mjera dan je u tablici br. 2.

Tablica 2.: Vrsta i broj naređenih mjera IZO u razdoblju 2009. - 2014. godine

Naređene mjere rješenjima	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Aktivna i zatvorena odlagališta						
Izrada, vođenje i dostavljanje propisane dokumentacije	16	10	4	1	4	2
Zabrana odlaganja otpada neprihvatljivog za odlaganje	6	4	4	2	3	1
Zabrana odlaganja otpada bez propisane dokumentacije ili dozvole	2	3	1	1		1
Prekrivanje odlagališta inertnim materijalom	9	7	8	8	2	
Prekrivanje opožarenog dijela odlagališta inertnim materijalom			2		1	
Ograđivanje odlagališta	5		2	1	1	
Uklanjanje otpada odloženog (raznesenog) izvan odlagališta	9	10	5	2	3	1
Stalni nadzor odlagališta radi sprječavanja nenadziranog odlaganja otpada i drugih neovlaštenih radnji	1		1		1	
Mjerenje emisija u zrak			1			

Provođenje mjera zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša (monitoring)	3	2	4		5	3
Privremena zabrana odlaganja otpada			1			
Uređenje protupožarnog pojasa	7	2	3		1	
Označavanje odlagališta na propisani način	9	2	3		1	
Uklanjanje otpada i ispitivanje kakvoće tla i procjednih voda			1			
Dostavljanje plana aktivnosti sanacije odlagališta nadležnom tijelu			2		1	
Provjera otpada na ulazu u odlagalište - vizualna i dokumentacije		1				
Odlaganje azbestnog otpada u kazetu za azbestni otpad		2				
Osiguranje stalnog nadzora (čuvanja) odlagališta	5					
Kontrolu stabilnosti tijela odlagališta				1		1
Ukupno:	73	43	42	16	23	9
Hitne mjere						
Hitne mjere – gašenje požara na odlagalištu	1	3	8	2	2	
Hitne mjere – gašenje požara na odlagalištu i prekrivanje odlagališta inertnim materijalom		1	3	1	1	
Hitne mjere – gašenje požara na odlagalištu i zabrana odlaganja otpada dok se požar ne ugasi			2	5	1	
Ukupno:	1	4	13	8	4	
„Divlja odlagališta“						
Uklanjanje otpada i sanacija tla	66	33	45	32	20	16
Zabrana odlaganja otpada			1			
Ukupno:	66	33	46	32	20	
Sveukupno:	139	80	101	56	47	25

Izvor podataka: godišnja izvješća IZO u razdoblju 2009. – 2013. te pojedinačna izvješća inspektora o nadzorima obavljenim u 2014. godini

Zaključak

Provedenim nadzorima potvrđeno je stanje iz prethodnih godina da postoji velik broj nesaniranih odlagališta iako se bilježe stalni pomaci, a tijek sanacija odlagališta trebao bi se intenzivirati u preostalom roku za usklađivanje.

Postoji velik broj aktivnih odlagališta otpada čiji tijek sanacije nije zadovoljavajući i odlagališta koja nemaju dozvolu za gospodarenje otpadom postupkom odlaganja.

Inspekcija zaštite okoliša naređenim mjerama i podnesenim optužnim prijedlozima doprinosi ostvarivanju uvjeta za poboljšanje stanja na lokacijama odlagališta i smanjenju njihova utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi.

Obavljenim nadzorom „divljih“ odlagališta otpada, utvrđeno je da je značajan broj ovih odlagališta saniran ali za rješavanje problema potrebna je veća angažiranost predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4.1.3. Prekogranični promet otpada

Nadzor prometa otpada obavljao se temeljem godišnjeg plana rada IZO, a obavili su ga inspektori smješteni u područnim jedinicama MZOIP.

S obzirom da je Republika Hrvatska postala državom članicom EU 1. srpnja 2013., ova vrsta nadzora provodila se po prvi puta tijekom čitave godine u skladu s Uredbom (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kao i svim uredbama koje se odnose na njene izmjene i dopune, a čije odredbe su sve zemlje članice obvezne provoditi direktno.

Tijekom 2014. godine inspekcijski nadzor obavljen je na 12 cestovnih prijelaza, u 3 luke, 1 željezničkom prometu te u 4 carinarnice i kod 38 pravnih osoba koje se bave izvozom, uvozom ili oporabom otpada. Pritom je obavljeno 112 inspekcijskih nadzora od čega 93 redovnih i 19 izvanrednih inspekcijskih nadzora, a pregledano je 126 vozila, 1 vlak i 4 brodska kontejnera.

Inspektori zaštite okoliša obavili su 3 zajednička inspekcijska nadzora u akcijama u kojima su bila uključena nadležna tijela Republike Hrvatske i nadležna tijela Republike Slovenije. Potrebno je napomenuti da ovakve zajedničke akcije daju znatan doprinos kako unapređenju rada inspekcijskih i drugih nadležnih tijela, tako i uspješnijem otkrivanju nezakonitih pošiljki.

Zbog nepravilnosti utvrđenih inspekcijskim nadzorima u 2014. godini, inspektori zaštite okoliša donijeli su 12 rješenja u kojima je najčešće izrečena mjera zabrane prometovanja otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, a podneseno je i 8 optužnih prijedloga.

U istoj godini, temeljem optužnog prijedloga iz 2010. godine Prekršajni sud je izrekao 1 novčanu kaznu u iznosu od 6000 kuna, a Visoki prekršajni sud u istom predmetu odbio je žalbu okrivljenika i potvrdio presudu Prekršajnog suda.

Inspektori zaštite okoliša su zbog sumnje da se radi o kaznenim djelima protiv okoliša u dva slučaja (jedan u slučaju nezakonitog izvoza opasnog otpada i jedan u slučaju ilegalnog uvoza) podnijeli prijavu Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Inspekcijski nadzori obavljali su se tijekom prijepodneva u uredovno radno vrijeme (između 8:00 i 16:00 sati) što je imalo za posljedicu da je i dalje „uhvaćen“ relativno mali broj prijestupnika u prometu otpada.

4.1.4. Uvoznici/proizvođači EE opreme i uređaja, prodavatelji EE opreme i osobe ovlaštene za gospodarenje EE otpadom

Sukladno godišnjem planu rada provedeni su inspekcijski nadzori proizvođača i prodavatelja EE opreme te ovlaštenika za gospodarenje EE otpadom u svrhu utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim propisima vezano uz postupanje s EE opremom i EE otpadom.

Proizvođači EE opreme

Tijekom 2014. godine obavljen je nadzor 19 proizvođača EE opreme koji nisu obavljani prema planu rada za 2013. godinu, a u kojima je utvrđivano ispunjavanje obveza proizvođača prilikom stavljanja proizvoda na tržište.

Nadzorima je utvrđeno da 5 nadziranih osoba obavlja djelatnost proizvodnje EE opreme i uređaja, 12 uvozi/unosi EE opremu za vlastitu proizvodnju i/ili stavlja na tržište, a 2 osobe nisu bile aktivne.

Od ukupnog broja nadziranih osoba naknadu gospodarenja EE otpadom platilo je njih 7 odnosno 41 %. Zbog utvrđenih nepravilnosti naređeno je 11 mjera na zapisnik, a donijeto je i jedno rješenje zbog nevođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada i neizvješćavanja Agencije za zaštitu okoliša (AZO) i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU). Utvrđene nepravilnosti su uklonjene u zadanim rokovima i postupljeno je po rješenju.

Prodavatelji EE opreme i uređaja

Nadzor prodavatelja EE opreme tijekom 2014. godine proveden je na području Grada Zagreba. Nadzirani su prodavatelji koji imaju prodajni prostor sa više od 400 m² pod EE opremom i uređajima.

U nadzorima je utvrđivano da li je prodavatelj osigurao uvjete i provođenje sistema 1 za 1, način obavješćavanja krajnjih korisnika proizvoda, osiguranje odgovarajućeg prostora i spremnika za zaprimljeni EE otpad te vođenje evidencije o zaprimljenom EE otpadu.

Proveden je nadzor 15 prodavatelja od koji su 12 ujedno i uvoznici i prodavatelji dok su 3 samo prodavatelji.

Sustav preuzimanja 1 za 1 kod većine nadziranih prodavatelja nije proveden u praksi.

Kod gotovo polovice nadziranih prodavatelja uočen je izostanak potrebnih obavijesti kao i izostanak specijaliziranih spremnika za odlaganje štednih žarulja, baterijskih uložaka i sl. Slab odaziv odnosno primjena sustava 1 za 1 proizlazi i iz činjenice da su krajnji korisnici nedovoljno upoznati sa mogućnošću predaje uređaja i opreme u samom prostoru maloprodaje. Preuzimanje 1 za 1 provedeno je uglavnom u okviru posebnih akcija „staro za novo“ pojedinih proizvođača proizvoda. Na taj način je zajedno sa vlastitim proizvodnim EE otpadom tijekom 2013. i do inspekcijskih nadzora u 2014. od strane prodavatelja sakupljačima predano 73 851 kg otpadne EE opreme i uređaja. Veliki broj nadziranih prodavatelja nije vodio evidenciju o količinama preuzetog EE otpada po proizvođačima niti je o tome izvješćivala iste.

Kod 9 prodavatelja su utvrđene nepravilnosti temeljem čega su izdane mjere na zapisnik koje su i izvršene u zadanom roku.

Zaključak:

Preuzimanje EE otpada kod prodavatelja po načelu „1 za 1“ nije provedeno dovoljno kvalitetno od strane prodavatelja i sakupljača. Kod prodavatelja postoje određene nejasnoće u smislu vođenja vlastite evidencije i načina izvješćivanja proizvođača, a zbog izostanka specifikacija za specijalizirani spremnik za odlaganje štednih žarulja veći broj prodavatelja nije omogućio povrat žarulja u maloprodaju zbog moguće kontaminacije prodajnog prostora. Ulaskom Hrvatske u EU nestale su carinske granice prema članicama EU, a time je otežana kontrola unosa EE opreme na područje RH na koju se plaća naknade gospodarenja EE otpadom te je potrebna veća suradnja s drugim inspekcijskim tijelima, prvenstveno s Carinskom upravom.

Veća medijska kampanja mogla bi povećati učinkovitost u prikupljanju EE otpada i provedbu sustava „1 za 1“ kod prodavatelja.

Ovlaštenici za gospodarenje EE otpadom

Nadzorom ovlaštenika za gospodarenje EE otpadom utvrđivao se način gospodarenja EE otpadom sve do predaje ovlaštenom obrađivaču odnosno do izvoza te izvršenje obveza u smislu vođenja potrebne dokumentacije, dostave podataka i plaćanja naknade FZOEU.

Nadzirana su ukupno 33 subjekta za gospodarenje otpadom koji su ishodili dozvolu za gospodarenje otpadom elektroničkom i električnom opremom i uređajima. Najveći dio nadziranih subjekata u ugovornom je odnosu s tri koncesionara za sakupljanje EE otpada koji na taj način pokrivaju cijelu Hrvatsku. Sakupljeni EE otpad privremeno se skladišti na 16 lokacija, a na 5 od njih se ujedno i obrađuje.

Od 13 ovlaštenih skupljača njih 4 je sklopilo ugovorni odnos s prodavateljima EE opreme i osiguralo spremnike, a 9 je osiguralo spremnike za sakupljanje EE otpada u prodajnom prostoru prodavatelja za provedbu preuzimanja po principu 1 za 1 bez ugovora.

Većina ovlaštenika koji gospodare sa EE otpadom dostavlja FZOEU podatke na propisanim obrascima.

Iz sakupljenog EE otpada često su odstranjene pojedine komponente odnosno obrađivači zaprimaju EE otpad koji nije cjelovit.

Kod 4 subjekta utvrđene su nepravilnosti vezano za označavanje građevine za gospodarenje otpadom, prijavu za ROO i vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada temeljem čega su naređene mjere na zapisnik odnosno u dva slučaja je pokrenut upravni postupak i podignut jedan optužni prijedlog. Sve nepravilnosti su uklonjene u zadanom roku.

4.1.5. Ovlaštenici za gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom obuhvaća djelatnosti skupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima, te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, kao i radnje koje poduzima trgovac otpadom ili posrednik.

Inspekcija zaštite okoliša je tijekom 2014. godine kontrolirala usklađenost rada pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i provedbenim propisima.

Prema podacima Agencije za zaštitu okoliša do lipnja 2014. godine, dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom ishodile su 92 pravne ili fizičke osobe, a dozvolu za gospodarenje neopasnim i komunalnim otpadom 467 osoba. Pojedininim dozvolama obuhvaćeno je više djelatnosti gospodarenja otpadom odnosno neke pravne ili fizičke osobe imaju dvije ili više dozvola. Vrsta i broj važećih dozvola za gospodarenje otpadom za razdoblje 2010.-2014. dan je u tablici 3.

Tablica 3: Vrsta i broj važećih dozvola za gospodarenje otpadom za razdoblje 2010. – 2014.

Vrsta dozvole	Broj dozvola				
	svibanj 2010.	srpanj 2011.	svibanj 2012.	kolovoz 2013.	lipanj 2014.
Gospodarenje opasnim otpadom	134	128	118	108	120
skupljanje	115	105	95	91	100
obrada/oporaba	51	59	63	49	58
termička obrada	28	30	29	26	24
Dozvole za gospodarenje neopasnim, proizvodnim i komunalnim otpadom - ukupno	545	555	576	650	605
skupljanje	464	484	493	552	517
obrada/oporaba	197	249	275	334	315
termička obrada	35	43	46	48	43
odlaganje	106	107	101	107	111

Izvor: AZO, lipanj 2014

Kao što je vidljivo iz tablice 3, u lipnju 2014. godine bilo je 120 važećih dozvola za gospodarenje opasnim otpadom te 605 dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom.

Prema planu rada IZO za 2014. godinu planirano je provođenje inspekcijskih nadzora kod ovlaštenih osoba za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom i posebnim kategorijama otpada (EE otpad, otpadna vozila, medicinski otpad) kao i pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost trgovanja otpadom.

Tijekom 2014. godine IZO je obavila nadzor 445 subjekata koji obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom na ukupno 472 lokacije pri čemu je obavljeno 649 inspekcijskih nadzora uključujući kontrole izvršenja rješenja.

Između ostalog obavljani su i inspekcijski nadzori 10 ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadnim vozilima na 27 različitih lokacija kao i nadzor 33 subjekata koji obavljaju djelatnost gospodarenja EE otpadom.

Od 445 nadziranih subjekata, njih 42 više ne obavlja djelatnost skupljanja, oporabe i/ili zbrinjavanja otpada zbog isteka dozvole, proglašenja stečaja ili obustave obavljanja gospodarenjem otpadom.

Osim provedenih nadzora ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom IZO je tijekom srpnja provodila aktivnost provjere postupanja u 555 gradova i općina, a vezano uz provođenje aktivnosti uspostavljanja odvojenog prikupljanja otpada. Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom obaveza JLS je osiguranje komunalne uslugu koja uključuje odvojeno prikupljanje otpada te razvrstavanje sedam iskoristivih komponenti otpada (papir, metal, staklo, plastika, tekstil, problematični otpad i glomazni otpad) putem zelenih otoka, reciklažnih dvorišta i sustava odvojenog sakupljanja na kućnom pragu. Prema prikupljenim podacima IZO utvrđeno je da je više od 70% JLS započelo s nekom vrstom primarne selekcije otpada.

Inspekcijske mjere:

Provođenjem inspekcijskog nadzora na 472 lokacije na kojima posluju ovlaštene osobe za gospodarenje otpadom, na 180 lokacija utvrđene su nepravilnosti odnosno povrede propisa te je na zapisnik određen rok za otklanjanje nepravilnosti ili su pokrenuti upravni postupci odnosno podneseni optužni prijedlozi. Broj nadziranih subjekata, broj nadzora i poduzete mjere od strane IZO prikazan je u Tablici 4.

Tablica 4: *Broj nadziranih subjekata za gospodarenje otpadom, broj nadzora i poduzete mjere IZO*

GODINA	Broj nadziranih subjekata	Broj nadzora	BROJ RJEŠENJA								OPTUŽNI PRIJEDLOZI			
			ZOZO		ZOGO		ZOZZ		Ukupno		Broj podnesenih optužnih prijedloga			
			doneseno	izvršeno	doneseno	izvršeno	doneseno	izvršeno	doneseno	izvršeno	ZOZO	ZOO/ZOGO	ZOZZ	Ukupno
2010	312	438	5	1	81	42	9	6	95	49	4	22	4	30
2011	139	281	4	5	74	78	16	12	94	93	7	21	2	30
2012	185	318	0	1	61	63	10	14	71	78	2	19	1	22
2013	332	496	2	1	62	35	10	6	74	42	4	12	1	17
2014	445	649	3	2	78	55	12	7	93	64	7	21	0	28

Izvor podataka: godišnja izvješća IZO 2010.-2013. te pojedinačna izvješća inspektora zaštite okoliša o nadzorima obavljenim 2014. godine

Kao što je vidljivo iz tablice 4, u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti tijekom 2014. godine doneseno je 93 rješenja od kojih 78 na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, 12 rješenja na temelju Zakona o zaštiti zraka i 3 rješenja na temelju Zakona o zaštiti okoliša. Ukupno su izvršena 64 rješenja donesena tijekom 2014. godine i 20 rješenja iz prethodnih godina, a nadležnim prekršajnim sudovima podneseno je 28 optužnih prijedloga, od kojih 21 na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Najveći broj rješenja i mjera IZO donesenih temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom odnose se na zabranu obavljanja djelatnosti gospodarenje otpadom bez propisanog akta za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom, bilo da se radi o Dozvoli ili o upisu ovlaštenika u odgovarajući očevidnik (trgovca, prijevoznika, izvoznika), zatim na uklanjanje otpada s lokacije ovlaštenika za koji ne posjeduje dozvolu ili nepropisno skladištenje otpada te u manjoj mjeri za ne vođenje propisane dokumentacije. Otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u radu za koje je IZO na zapisnik odredila rok njihovog otklanjanja, nadzirani subjekti su proveli u zadanim rokovima.

IZO je tijekom 2014. godine nadzirala rad i 129 trgovaca otpadom pri čemu su utvrđene nepravilnosti nepotpuno i/ili netočno popunjenih podataka prilikom vođenja evidencije o otkupu otpada na malo, netočan unos otpada skupljenog "malootkupom", osobito ako je isplata prodavatelju bila u gotovom novcu ili je otpad prodan za gotovinu drugoj osobi.

Problematika u sustavu gospodarenja otpadom

U 2014. godini IZO je nadzirala usklađenost postupanja ovlaštenika s dozvolom za gospodarenje otpadom, kao i obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom u skladu s Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i provedbenim propisima, vođenje propisane dokumentacije o otpadu i njeno dostavljanje u propisanim rokovima u MZOIP, nadležna tijela i AZO.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora IZO je utvrdila da kod pojedinih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom skladište otpada ne udovoljava propisanim tehničko-tehnološkim uvjetima određenim člankom 5. Pravilnika o gospodarenju otpadom (nedostatak primarnih spremnika, označavanje i razvrstavanje otpada, nedovoljne mjere sigurnosti ili prekapacitiranost skladišta otpada s obzirom na raspoloživi kapacitet mjesta poslovanja s otpadom). Zbog prekapacitiranosti česti su slučajevi skladištenja otpada izvan građevine odnosno prostora predviđenog dozvolom za skladištenje otpada, kao i slučajevi iznenadnih akcidenata, a značajan broj skladišta otpada se nalazi u zonama koji su okruženi stambenim objektima, trgovinama i sl., što ima za posljedicu česte pritužbe građana vezane uz emisije buke i prašine.

Nadalje, utvrđeno je da na 29 lokacija gdje se gospodari otpadom u zajedničkom prostoru odnosno skladištu posluju dva i više ovlaštenika, a da nisu zadovoljeni propisani uvjeti što u znatnoj mjeri otežava postupanje inspekcije. Također je kod većeg broja subjekata nadzora utvrđeno da su količine skupljenog otpada veće od dozvoljenih.

Osim navedenog i dalje su uočeni propusti u vođenju propisane dokumentacije kao i nedoumice oko unošenja podataka u obrasce novih očevidnika, zaprimanje i/ili dostava pratećih listova (operatori kopiraju prateće listove jer 3 lista nisu dovoljna), problem ovjere pratećeg lista prijevoznika pečatom i sl., kao i dupliranje dokumentacije koja prati otpad ukazuje na nepravilnosti kojima se povećava mogućnost unosa nepotpunih, netočnih i dupliciranih podataka što će se vidjeti tek prilikom unosa u ROO za 2014. godinu.

Ocjena provedbe nadzora

Stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, br. 94/13), kao i Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN, br. 23/14, 51/14-isp) pravne i fizičke osobe-obrtnici koje obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom moraju uložiti dodatne napore kako bi njihovo postupanje s otpadom bilo transparentno i svake slijedeće godine učinkovitije u iskorištavanju vrijednih sirovina iz otpada. Određivanjem roka na zapisnik za uklanjanje nepravilnosti i nedostataka u radu, pozitivno je prihvaćen od strane osoba za gospodarenje otpadom. U odnosu na prethodne godine vidljiv je kvalitetniji rad ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom koje se nadziru kontinuirano.

Skladištenje neopasnog otpada

Skladište opasnog otpada

4.1.6. Obveznici ishođenja dozvole za ispuštanje stakleničkih plinova

Obveznici ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova su postrojenja iz kojih se uslijed obavljanja djelatnosti u atmosferu ispuštaju staklenički plinovi - ugljikov dioksid (CO_2), perfluorougljici (PFC), didušikov oksid (N_2O) metan (CH_4) i sumporov heksafluorid (SF_6).

Glavni izvori emisija stakleničkih plinova su u sektoru energetike, prometa, industrije, poljoprivrede, šumarstva i gospodarenja otpadom.

Nadzor obveznika ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, obavljen je temeljem Zakona o zaštiti zraka (NN, br. 130/11) i drugih provedbenih propisa, a obuhvaćeni su gospodarski subjekti elektroenergetskog sektora veći od 20 MW te energetske intenzivne industrije (proizvodnja željeza i čelika, cementa, vapna, keramike, papira, stakla, aluminija).

Tijekom inspekcijskih nadzora planiranih postrojenja, IZO je utvrđivala djelatnost uslijed koje dolazi do emisije stakleničkih plinova, izvor emisije stakleničkih plinova (vrsta goriva odnosno sirovine), da li je ishođena dozvola za emisiju stakleničkih plinova te eventualne promjene tehničko – tehnoloških karakteristika postrojenja uključujući promjenu vrste goriva, sirovine ili drugih tvari koje se koriste, zatim dostavu izvješća o emisijama te izvješća o verifikaciji Agenciji za zaštitu okoliša (AZO), kao i ostale obveze koje su operateri dužni poduzeti.

Ocjena provedbe nadzora

Nadzorima je pregledano ukupno 60 postrojenja. U nadzorima su utvrđene nepravilnosti kod 3 operatera te je na zapisnik u 2 slučaja naređeno usklađenje podataka o godišnjoj emisiji CO_2

u verificiranom izvješću i u Registru onečišćavanja okoliša, a jednom operateru je naređena dostava verificiranog izvješća u AZO. Operateri su postupili po nalogu IZO.

Obzirom na usklađenost operatera vezano za obvezu praćenja i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja, tijekom 2015. godine ne planira se nadzor ovih operatera kao posebna tematska cjelina.

4.2. Neplanirani inspekcijski nadzori

4.2.1. Nadzori po predstavkama (prijavama)

U Upravi za inspekcijske poslove tijekom 2014. godine zaprimljeno je 1230 predstavki. Po strukturi podnositelja predstavki najbrojnije su predstavke građana 50,17%, a slijede anonimne predstavke 21,96%, predstavke JLS 12,71%, predstavke MUP-a 7,92%, predstavke nevladinih udruga 3,34% i predstavke ostalih prijavitelja 3,90%. IZO je provela nadzore i odgovarajuće postupke u 643 (52,28%) zaprimljenih predstavki, a njih 587 (47,72%) proslijeđeno je na nadležno postupanje drugim inspekcijskim službama.

U odnosu na prethodnu godinu, broj ukupno zaprimljenih predstavki je manji za 10,5%.

Broj zaprimljenih elektroničkih predstavki raste iz godine u godinu i u odnosu na prethodnu godinu zaprimljeno je 15,37% više predstavki.

Najčešći razlozi podnošenja predstavki iz nadležnosti inspekcije zaštite okoliša odnosili su se na onečišćenje okoliša zbog nekontroliranog odlaganja otpada, nepropisno postupanje s azbestnim otpadom, paljenje otpada, negativan utjecaj odlagališta, postupanje s povratnom ambalažom, onečišćenje zraka zbog širenja prašine, dima i neugodnih mirisa iz raznih izvora onečišćenja i devastaciju morske obale.

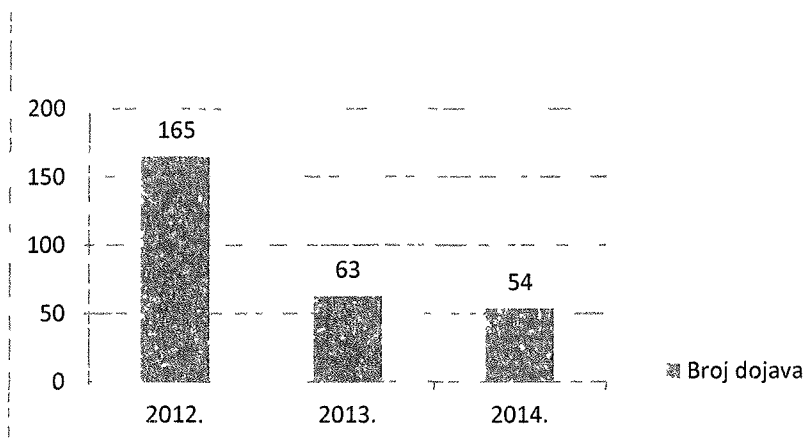
Najučestalije predstavke koje su proslijeđene na daljnje postupanje drugim tijelima odnosile su se na nepropisno ispuštanje sadržaja septičkih jama, onečišćenje mora i rijeka, bespravnu gradnju, obračun komunalne naknade, buku, ugroženost zdravlja ljudi, dim kao posljedicu loženja peći krutim gorivima u kućanstvima, nepropisno postupanje s gnojnicom, nelegalno poslovanje subjekata i eksploataciju mineralnih sirovina.

Tijekom zadnjih 5 godina smanjuje se broj predstavki koje se odnose na otpad iz industrija i industrijskih onečišćenja, a povećava se broj predstavki vezanih uz sve ostale sastavnice okoliša. Veliki broj predstavki zaprimljenih putem e-mail nisu u nadležnosti inspekcije zaštite okoliša, jer prijavitelji sve sastavnice okoliša povezuju s Ministarstvom.

4.2.2. Izvanredni događaji

Posebnu grupu neplaniranih nadzora IZO čine izvanredni događaji. Informacije o izvanrednim događajima zaprimaju se putem Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Centra 112, direktnim dojavama drugih nadležnih tijela kao što su MUP ili carina te direktno od operatera koji temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, 80/13) imaju obavezu bez odgađanja obavijestiti nadležna tijela o svim bitnim aspektima i mjerama poduzetim u svrhu sprječavanja štete u okolišu nastale uslijed obavljanja njihove djelatnosti ili njihovog svodenja na najmanju moguću mjeru.

Tijekom 2014. godine zaprimljene su 54 dojava o izvanrednim događajima temeljem kojih su inspektori u područnim jedinicama obavili 84 nadzora. Neke od lokacija nadzirane su više puta, kako bi se pratio tijek sanacije onečišćenog područja, a dvije dojava bile su neopravdane. Broj dojava IZO u zadnje tri godine prikazan je na grafu 1.

Graf 1: Broj zaprimljenih dojava o izvanrednim događajima

Kao što je vidljivo iz grafa 1, broj zaprimljenih dojava o izvanrednim događajima u 2014. značajno je manji nego u 2012. godini te nešto manji u odnosu na 2013. godinu. U 2014. godini bilo je ukupno 54 dojava, što je 14 % manje nego u 2013. godini i čak 67 % manje nego u 2012. godini.

Najveći broj izvanrednih događaja u 2014. godini (18) vezan je uz cjevovodne transporte u vlasništvu INA d.d., gdje uslijed mehaničkih oštećenja naftovoda uzrokovanih korozijom ili ilegalnim priključcima na naftovod dolazi do onečišćenja tla.

Sljedeću veliku skupinu izvanrednih događaja čine prometne nesreće u cestovnom prijevozu uzrokovane ljudskim faktorom (11), a uslijed čega je dolazilo do izlivanja tekućina po tlu, a sva nastala onečišćenja sanirana su u najkraćem mogućem roku, bez trajnih posljedica.

Osim izvanrednih događaja u cjevovodnim transportima i cestovnom prometu, izvanredni događaji događali su se u industrijskim postrojenjima (7), uslijed obavljanja komunalne djelatnosti (2), u željezničkom prometu (1), skladištu (1) te drugim lokacijama (10).

Do onečišćenja je dolazilo izlivanjem raznih tekućina, pretežno goriva (36 slučajeva), emisijama u zrak (7), odlaganjem otpada (4), neugodnim mirisima (3) te na ostale načine (3). Uslijed izvanrednih događaja nastala su onečišćenja tla u 35 slučajeva, zraka (8), mora (3), rijeka (4), a bez utjecaja na sastavnice okoliša bila su samo 3 izvanredna događaja. Nastala onečišćenja su sanirana putem ovlaštenih osoba, a u tijeku sanacije povremeno su sudjelovali vatrogasci i MUP.

Uzroci izvanrednih događaja bili su ljudski faktor (24 slučaja), mehanička oštećenja (21), poremećaji tehnoloških procesa (1), elementarne nepogode (1) te ostali i nepoznati uzroci (5).

Više od polovice izvanrednih događaja (55 %) zabilježen je na prostoru koji obuhvaća područje Grada Zagreba i područje Zagrebačke županije, od čega najveći dio čine dojava uslijed oštećenja cjevovoda u vlasništvu INA d.d. na području Zagrebačke županije.

Tijekom 2014. godine bilo je više prijava zbog širenja neugodnih mirisa s odlagališta Jakuševac, što je bilo posljedica građevinskih radova na odlagalištu.

U jednom slučaju došlo je do pomora ribe u rijeci Gackoj te je u slučaj uključena i krim - policija, a sva ostala onečišćenja prouzročena izvanrednim događajima sanirana su bez posljedica po stanovništvo.

U travnju 2014. na lokaciji trgovačkog društva CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o. u Zagrebu izbio je požar, u kojem je izgorjelo 260 t prešanih limenih i 332 t plastičnih dijelova automobila. Inspekcija zaštite okoliša je usmenim rješenjem na zapisnik naredila hitne mjere u svrhu sprečavanja daljeg onečišćenja okoliša i osiguranja od neposredne opasnosti. Privremeno je zabranjeno zaprimanje i skladištenje novih količina otpada na lokaciji, naređena je sanacija opožarenog područja te zbrinjavanje otpada nastalog u požaru, a ovlaštenu laboratorij Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ proveo je uzorkovanje zraka, vode, tla i povrća iz okolnih vrtova. Uzrok požara je nepoznat, nije bilo žrtava i teško ozlijeđenih osoba.

Posebno je potrebno naglasiti slučaj broda „Stella Polare“, koji je od 2001. potopljen u istarskom akvatoriju, a uslijed korozije dolazi do povremenog istjecanja ugljikovodika i naftnih derivata koji onečišćuju morski okoliš. Sa slučajem su upoznate i druge nadležne institucije, ali za trajno rješenje potrebna su znatna financijska i tehnološka sredstva te do realizacije potpune sanacije još uvijek nije došlo.

4.3. Suradnja inspekcije

4.3.1. Suradnja s drugim tijelima državne uprave

Planirana suradnja s drugim tijelima državne uprave ostvarena je u potpunosti kroz koordinirane inspekcijske nadzore, inspekcijski nadzor vojnih objekata, inspekcijske nadzore prekograničnog prometa otpadom, pripremu optužnih prijedloga na temelju obavijesti o počinjenom prekršaju dostavljenih od strane MUP-a te provedbu projekata iz programa IPA I. komponente.

Obavljeni su nadzori prema planu koordiniranih nadzora, a rezultati koordiniranih nadzora sadržani su pod točkom 5. ovoga izvješća. Obavljeni su i planirani nadzori u suradnji s Ministarstvom obrane RH. Obavljen je nadzor na vojnom poligonu Crvena Zemlja kod Knina na mjestu koje su Oružane snage RH i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske koristile za uništavanje ubojitih bojnih sredstava (UbS) – lokacija Suho Polje kod Knina. Također je obavljen inspekcijski nadzor vojnog poligona Gašinci kod Đakova, kao i vojno vježbalište Eugena Kvaternika kod Slunja. Sva tri nadzora realizirana su u suradnji sa inspekcijom zaštite prirode.

Nakon suradnje ostvarene tijekom provedbe twinning Projekta IPA 2008 „Provedba novog Zakona o zaštiti okoliša usklađenog sa zakonodavstvom EU-a u slučajevima kaznenih djela protiv okoliša“ uočeno je da temeljna policija učestalije otkriva kršenja propisa u području otpada, prvenstveno sakupljanja i prijevoza otpada suprotno propisima. Pripadnici temeljne policije tijekom 2014. godine dostavili su više od 400 obavijesti o utvrđenom prekršaju koji se odnose na kršenje Zakona o otpadu, odnosno Zakona o održivom gospodarenju otpadom, na temelju kojih je u Sektoru za inspekcijske poslove i unaprjeđenje rada pripremljeno više od 300 optužnih prijedloga.

U suradnji sa djelatnicima Carinske uprave i granične policije inspektori zaštite okoliša obavljali su nadzor prometa otpada. Ovi nadzori provode se u skladu s Uredbom (EZ-a) br.

1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kao i svim uredbama koje se odnose na njene izmjene i dopune. Suradnja inspekcije zaštite okoliša, djelatnika Carinske uprave i granične policije unaprijeđena je tijekom provedbe twinning Projekta IPA 2009 "Jačanje kapaciteta za provedbu prekograničnog prometa otpadom" koji je započeo u lipnju 2012. godine i završen u travnju 2014. godine, a u kojem su sudjelovali predstavnici Carinske uprave i granične policije. Tijekom provedbe ovih inspekcijskih nadzora ostvarena je i suradnja sa nadležnim tijelima Republike Slovenije. Tijekom 2014. godine obavljena su 3 zajednička inspekcijska nadzora u akcijama u kojima su bila uključena sva nadležna tijela Republike Hrvatske kao i nadležna tijela Republike Slovenije.

Jedan od značajnijih rezultata ovog projekta je i analiza s prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, br. 94/13) koji je stupio na snagu 23. srpnja 2013. godine (prijedlog se odnosio isključivo na odredbe Zakona koje se odnose na prekogranični promet otpada), u kojem je došlo do nesklada u odnosu na odredbe Uredbe EU.

Iako dosadašnja iskustva govore da je veliki broj suradnje sa drugim tijelima državne uprave započeo prilikom provedbe projekata programa IPA I. komponente koji je namijenjen jačanju kapaciteta državne uprave, započete suradnje samo su smjernica za potrebu uspostave redovitih oblika suradnje radi unaprijeđenja kontrole provedbe propisa u području zaštite okoliša koja je u nadležnosti ne samo inspekcija u nekoliko različitih ministarstava, već u kontroli također sudjeluju i djelatnici MUP-a, Carinske uprave. Pri tom ne treba zaboraviti niti predstavnike pravosuđa koji su važan dio ovog lanca kontrole provedbe propisa. S tim u vezi pripremljen je nacrt Sporazuma o suradnji Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva pravosuđa i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Cilj sporazuma je unaprijeđenje međusobnih odnosa Potpisnica radi ostvarivanja bolje suradnje nadležnih tijela u svrhu prepoznavanja prekršajnih i kaznenih djela protiv okoliša i prirode. Također je u izvještajnom razdoblju ostvarena suradnja s predstavnicima drugih tijela nadležnih za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i kroz njihovo uključivanje u provedbu projekata ECRAN/ECENA i IMPEL, koje koordinira IZO.

4.3.2. Međunarodna suradnja

IZO je i tijekom 2014. godine nastavila surađivati na međunarodnoj, posebice EU razini kao nova država članica, s drugim tijelima i institucijama kroz aktivno sudjelovanje u mrežama, organizacijama i radnim grupama a sve u cilju unaprijeđenja rada i suradnje, stručnog usavršavanja i usklađene kontrole provedbe propisa s EU praksom.

U sklopu aktivnosti europske IMPEL mreže IZO je sudjelovala u projektima iz oba klastera: I. Unaprijeđenje implementacije EU zakonodavstva i II. Prekogranični promet otpada (TFS), te redovno u radu Generalnih Skupština.

Na godišnjoj Konferenciji o prekograničnom prometu otpadom održanoj u lipnju u Oslu, Norveška raspravljano je o preustroju IMPEL mreže i statusu TFS klastera. Upravljačko vijeće IMPEL mreže i Europska komisija planiraju novi ustroj mreže na način da se umjesto dosadašnja 2 klastera ustroji 5 tematskih cjelina koje bi bile organizirane kao radne skupine. Generalni cilj Konferencije je bio posvećen jačanju međunarodne mreže inspekcija zaštite okoliša i drugih dionika uključenih u nadzor pošiljki otpada te unapređenju provođenja zajedničkih nadzora te su sukladno tome kao sudionici i izlagači bili pozvani i predstavnici carina, policije te državnih odvjetništva. U listopadu je u Rimu, Italija održan i dodatni Radni sastanak Nacionalnih kontakt osoba za nadzor prekograničnog prometa otpadom (IMPEL TFS NCP) koji je iskorišten kao prilika za jačanje mreže NCP-a (uz predstavnike država članica EU sudjelovali su i predstavnici Kosova, Norveške, Srbije), razmjenu znanja, prakse i

iskustava, informiranje i diskusiju o novim razvojem i budućim aktivnostima u svezi nadzora prekograničnog prometa otpadom.

U okviru IMPEL TFS projekta Provedbene akcije provedene su tijekom 2014. godine 3 akcije - zajednički nadzori prekograničnog prometa otpadom na cestovnim graničnim prijelazima Macelj i Bregana s nadležnim tijelima Republike Slovenije - Inspekcijom za okoliš i prirodu, Mobilnom jedinicom Carinske uprave i Policijom. U akciji su s hrvatske strane uz inspekciju zaštite okoliša sudjelovali i djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova i Mobilna jedinica CU, Područni ured Zagreb. Zaključak obje inspekcije zaštite okoliša nakon provedenih akcija je da bi i u buduću trebalo organizirati redovne zajedničke nadzore radi izmjene iskustava i prakse te što učinkovitije provedbe nadzora prekograničnog prometa otpadom.

U Pragu, Češka u sklopu IMPEL projekta Kriteriji rizika za provedbu prioritizacije u inspeksijskom planiranju, održana je u studenom radionica s ciljem unaprjeđenja implementacije i promocije IRAM metode i to u provedbi različitih tipova inspeksijskog nadzora (IPPC/IED i SEVESO postrojenja, odlagališta, ovlaštenika koji gospodare otpadom, uređaja za obradu otpadnih voda, REACH, zaštićeni dijelovi prirode). Budući da je također i Hrvatska u procesu implementacije IRAM metode, sudjelovanje na radionici iskorišteno je za praktičnu primjenu metode uz pomoć predstavnika zemalja koji izradu plana i programa rada inspekcije baziraju na IRAM-u. Izrađena je ocjenjivačka stranica za nadzor IPPC/IED postrojenja te je formirana ciljna grupa inspektora zaštite okoliša koja će započeti ocjenjivanje postrojenja obveznika ishoda okolišne dozvole.

IZO je u 2014. godini sudjelovala u radu Višekorisičkog projekta ECRAN, u radnoj grupi ECENA koja ima tzv. Cross – cutting ulogu, i to kao korisnik projekta ali i lider glede transfera znanja i vještina u prilagodbi nacionalnog zakonodavstva u području zaštite okoliša, kao i u kontroli usklađenosti. ECRAN je 2013. godine pokrenula EK s ciljem daljnjeg jačanja kapaciteta zemalja regije (Albanija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, Turska, Kosovo i Hrvatska) na području okolišnog zakonodavstva kroz više radnih grupa. Jačanje kapaciteta se provodilo aktivnim sudjelovanjem na Godišnjoj skupštini Upravljačkog vijeća, zajedničkim inspeksijskim treninzima i radom na terenu vezano za IPPC/IED i SEVESO postrojenja (Zagreb, Skopje, Istanbul), IRAM metodu u planiranju nadzora (Ankara) i prekogranični promet otpadom (Vukovar).

Republika Hrvatska sudjelovala je u radu THEMIS mreže za borbu protiv kaznenih djela na štetu okoliša u 2014. kao zemlja članica. Predstavnicu IZO je sudjelovala i na redovnom sastanku Upravljačkog vijeća na kojem je prezentirana provedena nezavisna vanjska evaluacija rada mreže, razvijeni priručnici o mrežama u zaštiti okoliša a posebna pažnja bila je posvećena otkrivanju i procesuiranju kaznenih djela na štetu okoliša i razvijenom konceptu Ecocide.

IZO je u svibnju u suradnji s TAIEX uredom (Technical Assistance and Information Exchange) Opće uprave za proširenje EK-a organizirala dvodnevnu radionicu na temu planiranja i izvješćivanja inspekcija zaštite okoliša. Sudionici ove radionice u Zagrebu su bili svi inspektori zaštite okoliša i prirode, kojima je radionica i bila namijenjena s ciljem unaprjeđenja njihova rada. Predstavnicu nadležnih tijela gostujućih zemalja Belgije, Irske, Slovenije i Španjolske podijelili su svoja iskustva i praksu s hrvatskim kolegama vezano za teme radionice.

U Roenneu, Danska u sklopu EU programa Carina 2020 inspekcija zaštite okoliša priključila se Radionici o kontroli pošiljki otpada koja je održana u svrhu okupljanja europskih i azijskih carinskih predstavnika ali i drugih nadležnih tijela kako bi se identificirali izazovi i moguća

unaprjeđenja u nadzoru prekograničnog prometa otpada uvažavajući pri tom pravne okvire i dosadašnje prakse.

U Aroni, Italija održana je godišnja međunarodna radionica 'Izazovi i dobra praksa u provedbi sustava upravljanja sigurnošću u multinacionalnim tvrtkama'. Radionica je dio MJV programa (Mutual Joint Visits) u organizaciji Joint Research Centra (JRC) EK-a, Ureda za velike industrijske nesreće koji podržava harmonizaciju rada inspekcije u nadzoru SEVESO postrojenja koja koriste velike količine opasnih tvari i u kojima može doći do velikih industrijskih nesreća.

IZO je uz predstavnike MZOIP-a, FZOEU i SAFU sudjelovala u rujnu studijskom posjetu Austriji (Graz, Leoben/Nikelsdorf) u sklopu projekta Tehnička pomoć za upravljanje IPA/SF Operativnim programom „Zaštita okoliša“ 2007.-2013. Svrha posjeta bilo je upoznavanje i usvajanje dobre prakse u sektoru gospodarenja otpadom s naglaskom na MBO tehnologiju obrade otpada i proizvodnju RDF-a, upoznavanje s nadležnostima i organizacijom državnih, regionalnih i lokalnih službi te privatnog sektora.

IZO je putem nacionalnih koordinatora sudjelovala u studenom u radu EUROPOLA i mreže EnviCrimeNet, u Den Haagu, Nizozemska kao i u radu 19. godišnjeg sastanka INTERPOL Radne grupe za djela protiv okoliša (Pollution Crime Working Groupe), u Lyonu, Francuska. I EUROPOL i INTERPOL rade na projektiranju inovativnih načina izmjene komunikacija između policije, carine, inspekcija zaštite okoliša i prirode te drugih nadležnih inspekcija, te državnog odvjetništva i ostalih uključenih tijela.

IZO je tijekom 2014. godine provela sve planirane aktivnosti europske i međunarodne suradnje čiji najveći značaj i doprinos radu inspektora su unapređivanje znanja i stručnosti vezano za inspekcijska postupanja i provedbu odredbi i obaveza EU i međunarodnog zakonodavstva, neposredna razmjena informacija, iskustva i prakse s ostalim nadležnim tijelima za provedbu propisa iz zaštite okoliša.

4.4. Pokazatelji provedbe plana i programa

4.4.1. Pokazatelji o postupanju inspekcije zaštite okoliša

IZO u kontinuitetu provodi i razvija koordinirajuću ulogu u sektoru okoliša, uspostavljajući suradnju s ostalim nadležnim inspekcijama i drugim državnim tijelima u provedbi planiranih nadzora, kao i pri izvanrednim događajima, te razmjeni podataka u cilju brže uspostave informacijskog sustava zaštite okoliša.

Prema planu rada za 2014. godinu i temeljem Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi nadležnih u području okoliša tijekom 2014. godine IZO je obavila koordinirane inspekcijske nadzore 53 operatera koji podliježu obvezi primjene objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, okolišne dozvole i mjera zaštite okoliša određenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ili primjene propisa kojim se uređuje sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari. Osim koordiniranih inspekcijskih nadzora, obavljen je inspekcijski nadzor 4 operatera koji su obveznici ishođenja okolišne dozvole odnosno rješenja o radu ispod graničnih vrijednosti pokazatelja.

Od ostalih tematskih nadzora obavljani su nadzori:

- ovlaštenika za gospodarenje otpadom, 649 nadzora kod 445 operatera koji posluju na 472 lokacije,

- prekograničnog prometa otpadom na 12 cestovnih prijelaza, 3 luke, 1 željezničkom prometu, 4 carinarnice i na području 38 pravnih osoba. Provedeno je 112 nadzora, pri čemu je pregledano 126 vozila, 1 vlak i 4 brodska kontejnera,
- odlagališta otpada, sveukupno 380 nadzora na 360 odlagališta,
- obveznika dozvole ispuštanja stakleničkih plinova kod 60 postrojenja,
- ovlaštenika za gospodarenje posebnim kategorijama otpada:
 - otpadna vozila, 10 operatera koji posluju na 27 lokacija
 - EE otpada, 33 operatera
- 19 proizvođača EE opreme,
- 15 prodavatelja EE opreme i uređaja od koji su 12 ujedno i uvoznici i prodavatelji dok su 3 samo prodavatelji

Obavljani su kao i svih prethodnih godina kontrolni nadzori, nadzori po prijavama građana i nadzori povodom izvanrednih događaja. Na temelju statističkih pokazatelja u izvještajnom razdoblju, inspektori zaštite okoliša su u području primjene propisa kojima se uređuje zaštita okoliša, zaštita zraka i gospodarenje otpadom na temelju godišnjeg plana rada obavili ukupno **5.074 nadzora**.

Od ukupnog broja obavljenih pregleda, 84 pregleda obavljeno je zbog iznenadnog događaja, dok je u 818 slučajeva obavljen ponovljeni nadzor odnosno 749 kontrola izvršenja rješenja.

Zbog utvrđenih povreda propisa izdano je **619 inspekcijskih rješenja**, od kojih 429 zbog povrede odredbi Zakona o održivom gospodarenju otpadom, 153 zbog povrede Zakona o zaštiti zraka, a preostalih 37 rješenja, zbog povrede Zakona o zaštiti okoliša.

U provedenim kontrolnim nadzorima utvrđeno je da su nadzirane osobe u 642 rješenja izvršile naređene mjere u propisanim rokovima, dok je 1 rješenje izvršeno nakon izrečene upravne mjere, odnosno novčane kazne.

Zbog neizvršenja inspekcijskih mjera naređenih u upravnim postupcima pokrenutim u prethodnim godinama kao i tijekom 2014. godine, a koja su kontrolirana u predmetnom izvještajnom razdoblju, izrečeno je **6 novčanih kazni** u ukupnom iznosu od **160.000,00 kn**. Od tog je iznosa u 2014. godini naplaćeno **30.000,00 kn**.

Najčešće naređene inspekcijske mjere su izrada, vođenje i dostava propisane dokumentacije, uklanjanje otpada, zabrana gospodarenja otpadom i mjerenje emisija u okoliš.

Kao i prethodne godine, izvršenja rješenja prema pojedinim propisima na temelju kojih su donesena, pokazuje najbolju učinkovitost u primjeni propisa o zaštiti zraka i propisa o općim pitanjima zaštite okoliša, što je u pravilu povezano i s manjim troškovima za izvršenje naređenih mjera.

Usporedba pokazatelja o postupanju IZO u 2013. i 2014. godini prikazana je u Tablici 5.

Tablica 5 - Usporedba pokazatelja o postupanju IZO u 2013. i 2014. godini

POKAZATELJI	2013.			2014.		
	PJ	SS	UKUPNO	PJ	SS	UKUPNO
Broj nadziranih pravnih osoba	2.759	367	3.126	2.341	293	2.634
Broj nadziranih fizičkih osoba	705	34	739	646	12	658
Broj prvih pregleda	3.439	397	3.836	3.092	330	3.422
Broj kontrolnih pregleda	1.536		1.733	677	72	749
Broj pregleda pravnih osoba	4.018	545	4.563	3.744	436	4.180
Broj pregleda fizičkih osoba	969	50	1.019	880	14	894
Broj zaprimljenih prijava/predstavki	1.087	434	1.373	991	239	1.230
Broj prvih pregleda povodom prijave	939	39	978	890	47	937
Ukupan broj pregleda	4.865	797	5.662	4.624	450	5.074
Broj podnesenih optužnih prijedloga	116	247	363	97	308	405
Broj izdanih rješenja	695	114	809	531	88	619
NOVČANE KAZNE - UPRAVNE MJERE IZREČENE PO INSPEKTORU						
Broj zaključaka /rješenja o novčanim kaznama	10	0	10	6	0	6
Broj zaključaka /rješenja – Zakon o otpadu	8	0	8	5	0	5
Broj zaključaka /rješenja– Zakon o zaštiti zraka	2	0	2	1	0	1
Iznos novčanih kazni u kn	300.000,00	0	300.000,00	160.000,00	0	160.000,00
Iznos novčanih kazni – Zakon o otpadu	240.000,00	0	240.000,00	130.000,00	0	130.000,00
Iznos novčanih kazni – Zakon o zaštiti zraka	60.000,00	0	60.000,00	30.000,00	0	30.000,00
Prosječan iznos kazne u kn	30.000	0	30.000	26.666,67	0	26.666,67
NOVČANE KAZNE IZREČENE PRESUDAMA PREKRŠAJNIH SUDOVA						
Broj novčanih kazni	237	17	254	158	48	206
Iznos novčanih kazni (kn)	4.203.885	495.500	4.699.385	1.569.330,00	248.700,00	1.818.030,00
Prosječan iznos kazne (kn)	17.738	29.147	18.501	9.932,47	5.181,25	8.825,00
Broj inspektora	57	21	78	55	20	75
Broj pregleda/ inspektoru	85,35	37,95	72,59	84,07	22,50	67,65
Broj rješenja/ inspektoru	12,19	5,42	10,37	9,65	4,40	8,25
Broj optužnih prijedloga/ inspektoru	2,03	11,76	4,65	1,76	15,40	5,40
Broj zaključaka o izrečenim novčanim kaznama/ inspektoru	0,13	0,0	0,13	0,11	0	0,08
Iznos novčanih kazni u zaključcima / inspektoru u kn	3.846,15	0,0	3.846,15	2.909,09	0	2.133,33
Broj novčanih kazni prekršajnih sudova / inspektoru	4,15	0,81	3,25	2,87	2,40	2,75
Iznos novčanih kazni prekršajnih sudova / inspektoru u kn	73.752,37	23.595,23	60.248,52	28.533,27	12.435,00	24.240,40

Izvor podataka: godišnja izvješća inspektora zaštite okoliša

S obzirom na utvrđene povrede propisa i počinjenih prekršaja u 2014. godini, IZO je pripremila 405 prijedloga za podnošenje optužnih prijedloga. Od toga je 89% (361) prijedloga podneseno zbog povreda odredbi Zakona o otpadu, odnosno Zakona o održivom

gospodarenju otpadom, 4,5% (18) zbog povrede odredbi Zakona o zaštiti okoliša i 6,5% (26) zbog povreda odredbi Zakona o zaštiti zraka.

Od ukupno pripremljenih optužnih prijedloga zbog kršenja odredbi Zakona o otpadu odnosno Zakona o održivom gospodarenju otpadom njih 308 podnijeto je na temelju činjenica utvrđenih i dostavljenih od strane djelatnika MUP-a.

Tijekom 2014. godine ukupno su zaprimljene 352 presude odnosno rješenja Prekršajnih sudova, te 22 rješenja Visokog prekršajnog suda. Razmatrajući rješenja Prekršajnih sudova vidljivo je da su u 73% slučajeva nadzirane osobe proglašene krivima uz izricanje novčane kazne. Samo 6% prijava je odbačeno, 10 % postupaka je obustavljeno od kojih 4 % iz razloga zastare. Nadzirane osobe su oslobođene od optužbe u 11 % slučajeva. Ukupan iznos izrečenih kazni u zaprimljenim rješenjima Prekršajnih sudova zaprimljenih tijekom 2014. godine pokrenutih po optužnim prijedlozima ovoga Ministarstva iznosi 1.818.030,00 kn.

4.4.2. Ocjena rezultata inspekcijskih nadzora

U odnosu na tri osnovne zadaće IZO – nadzor primjene regulative, sankcioniranje u slučaju povrede propisa i informiranje javnosti o istome, učinkovitost provedbe planiranih inspekcijskih aktivnosti za 2014. godinu, iskazana kao statistički pokazatelj u odnosu na dinamiku provedbe plana rada i određene prioritete, može se ocijeniti zadovoljavajućom.

Nadzori tematskih cjelina – operatera koji podliježu primjeni objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, prekograničnog prometa otpada, nadzori odlagališta otpada, nadzori ovlaštenika za gospodarenje otpadom, uvoznika/proizvođača EE opreme, obveznika dozvole za ispuštanje stakleničkih plinova, provedeni su u potpunosti i u planiranim rokovima.

Tijekom 2014. godine nisu u potpunosti realizirane aktivnosti koje se odnose na nadzor uvoznika/proizvođača pesticida i DDD sredstava i poljoprivrednih ljekarni radi utvrđivanja načina gospodarenja opasnim otpadom, a nije realiziran tematski nadzor načina gospodarenja građevinskim otpadom, ali je zbog problematike gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave obavljeno ciljano utvrđivanje stupnja usklađenosti obveza JLS u sustavu gospodarenja otpadom općina i gradova na području RH.

Načinom organiziranja pripreme nadzora i izradom odgovarajućih smjernica za rad koje se dostavljaju svakom inspektoru standardiziran je inspekcijski postupak, čime je omogućena veća učinkovitost provedbe nadzora u prvoj fazi i bez pregleda na lokaciji, budući da subjekti nadzora i dostavom pisanih podataka inspekciji mogu dokazati stanje usklađenosti svog rada s propisima o zaštiti okoliša, osobito u dijelu izrade i dostave propisanih izvješća i podataka.

Kao indikator ocjene rezultata inspekcijskih nadzora, odnosno učinkovitosti naređenih mjera pojedinih tematskih cjelina, može se smatrati sljedeće:

- kvalitetnije praćenje primjene propisa o zaštiti okoliša provedbom koordiniranih inspekcijskih nadzora,
- manji broj povreda propisa u nadzoru ovlaštenika za gospodarenje otpadom kao rezultat sustavnog inspekcijskog praćenja njihovog rada.
- manji broj ponovljenih odstupanja od propisa kod subjekata koji se nadziru kontinuirano,

Planirano stručno osposobljavanje inspektora zaštite okoliša također je provedeno u potpunosti sudjelovanjem u projektima i međunarodnim mrežama.

5. ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE O PROVEDENIM KOORDINIRANIM INSPEKCIJSKIM NADZORIMA U OKVIRU MEĐUSOBNE SURADNJE S DRUGIM INSPEKCIJAMA U PODRUČJU OKOLIŠA

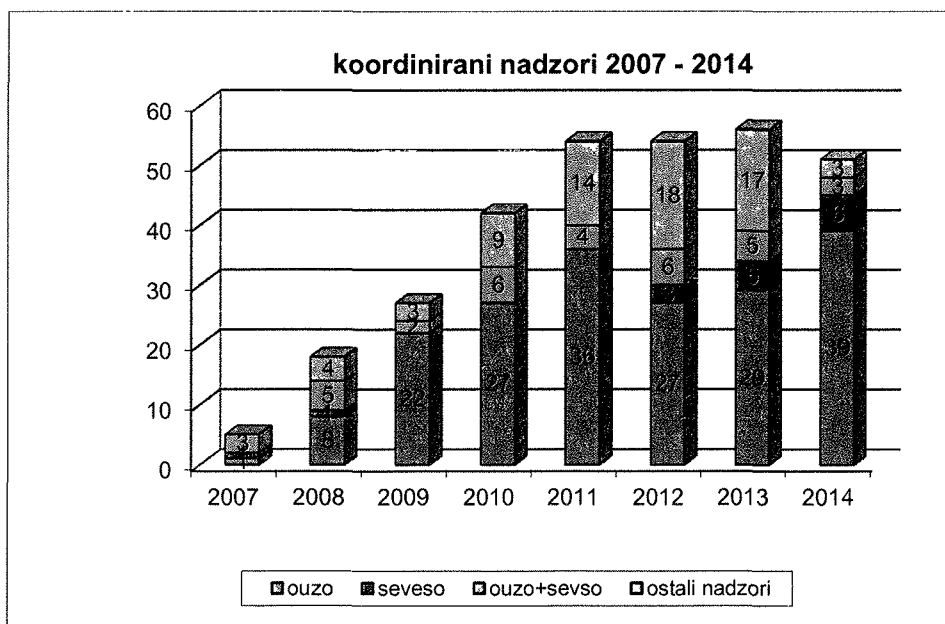
Koordinirani inspekcijski nadzori temeljem Zakona o zaštiti okoliša provode se od 2007. godine, a nadzirani su operatori složenih sustava koji višestruko opterećuju sastavnice okoliša ispuštajući emisije u zrak, vode i tlo odnosno postrojenja u kojima se odvijaju aktivnosti iz priloga I Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. godine o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja), (preinačeno) (tekst značajan za EGP) (SL L334, 17.12.2010.), a koja je prenesena u pravni poredak Republike Hrvatske Zakonom o zaštiti okoliša iz 2013. godine.

Također su nadzirana rizična postrojenja s opasnim tvarima prema Direktivi Vijeća 96/82/EZ od 9. prosinca 1996. o kontroli opasnosti od teških nesreća koje uključuju opasne tvari (SL L 10, 14.1.1997.) i Direktivi 2003/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2003. koja mijenja Direktivu Vijeća 96/82/EZ od 9. prosinca 1996. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SL L 345, 31.12.2003.), a koje direktive su prenesene u pravni poredak Republike Hrvatske Zakonom o zaštiti okoliša iz 2013. godine.

Nadzirani su operatori iz područja energetike, kemijske i farmaceutske industrije, drvne industrije, rafinerije nafte, prerade mineralnih sirovina, prehrambene industrije, postrojenja za proizvodnju ambalaže, proizvodnju i preradu metala, proizvodnju dijelova za automobilsku industriju, proizvodnju tehničkih plinova, proizvodnju biogoriva, biopliniska postrojenja, brodogradilišta, farme za uzgoj svinja i postrojenja za gospodarenje opasnim otpadom.

U grafu 1. prikazani su po godinama podaci o planiranom broju nadziranih operatera obveznika OUZO, Seveso postrojenja i postrojenja koja su obveznici OUZO i Seveso obveznici.

Graf 2: planirani koordinirani nadzori 2007 – 2014

Kao što je vidljivo iz grafa 2, broj operatera kontinuirano je rastao, tako da je tijekom 2007. godine planiran nadzor 5 operatera, u 2008. godini 18, u 2009. godini 27, u 2010. godini 42, u 2011. i 2012. godini 54 operatera, u 2013. godini 56, a u 2014. godini 51 operater.

Prema godišnjem planu rada inspekcije zaštite okoliša za 2014. godinu planiran je koordinirani nadzor 51 operatera od kojih 42 obveznika OUZO/okolišne dozvole, 6 Seveso postrojenja i 3 operatera koji su obveznici okolišne dozvole i Seveso obveznici.

Od planiranih 51, obavljen je nadzor 50 operatera jer nije obavljen nadzor operatera Saša promet Ciglane Blatuša d.o.o. iz Topuskog budući da operater nije obavljao djelatnost. Osim planiranih nadzora tijekom 2014. provedena su 3 izvanredna koordinirana nadzora, a nadzirani su operateri: Div d.o.o. pogon Knin, MLM GROUP – Zagreb d.o.o. (tzv. Crno brdo u Biljanima Donjim) i Dina Petrokemija d.d., Omišalj.

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša ishodilo je 26 nadziranih operatera, a jedan je ishodio rješenje o radu ispod graničnih pokazatelja. Nadzorima je utvrđeno da je jedan obveznik predao nepotpun zahtjev za ishođenje okolišne dozvole i zahtjev je odbijen. Jedno od nadziranih Seveso postrojenja obavlja „novu djelatnost“, iz Uredbe o okolišnoj dozvoli (NN, br. 8/14) te je okolišnu dozvolu dužno ishoditi do 7.6.2015.

Od postrojenja koji su Seveso obveznici obavljen je nadzor njih 6 i to: skladišta gospodarskog eksploziva, postrojenja za impregnaciju željezničkih pragova, dva skladišta ukapljenog naftnog plina i dva terminala naftnih derivata. Obavljen je nadzor 3 postrojenja koja su obveznici OUZO i Seveso obveznici od kojih su dva iz područja energetike, a jedno obavlja djelatnost obrade tekućih ukapljenih ugljikovodika. Nadzorom ovih postrojenja utvrđeno je da su izradili Izvješća o sigurnosti, dostavili ih na suglasnost MZOIP koje je na iste dalo suglasnost, te su u postupku revizije istih s obzirom na usklađenost s propisima koji su stupili na snagu a kod pojedinih značajno su povećani skladišni kapaciteti.

U izvanrednim koordiniranim nadzorima utvrđeno je da su Div d.o.o., pogon Knin i Dina Petrokemija d.o.o., Omišalj obveznici ishođenja okolišne dozvole. Operater Div d.o.o. je predao nepotpun zahtjev za ishođenje okolišne dozvole te nakon što nije u zakonskom roku izvršena nadopuna zahtjeva, odbijen je. Na lokaciji Dina Petrokemija d.o.o. ne odvija se proizvodnja, u postupku je predstečajna nagodba te nije predan zahtjev za ishođenje okolišne dozvole.

U koordiniranim inspekcijskim nadzorima osim inspektora zaštite okoliša sudjelovali su: inspektori zaštite prirode (PRI), vodopravni inspektori (VOD), inspektori zaštite od požara (ZP), sanitarni inspektori (SAN); poljoprivredni inspektori (PLJ), elektroenergetski inspektori (EL); inspektori opreme pod tlakom (OPT); inspektori rada (ZNR); veterinarski inspektori (VET), stočarski inspektori (STO), rudarski inspektori (RUD).

Podaci o nadziranim operaterima u 2014. godini kao i prikaz usklađenosti rada nadziranih operatera obzirom na nalaz pojedinih inspekcija dani su u tablici 6.

Tablica 6: Prikaz usklađenosti rada nadziranih operatera u 2014.godini

br.	OPERATER	izo	pri	vod	zp	san	polj	el	opt	znr	vet	sto	rud
1.	MIV d d Varaždin	* ☑								*			
2.	HOSPIRA ZAGREB d.o o Prigorje Brdovečko												
3.	PŠENIČNI MLIN PIK Vinkovci d.d. Vinkovci												
4.	VIŠEVICA KOMP d.o.o. Pogon Mahično					* ☑		*					

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA ZA 2014. GODINU

5.	DILJ d o o , Pogon Slavonka Vinkovci	☒					*							
6.	HEP proizvodnja d o o , TE Plomin 1 & 2 , proizvodnja el. energije	☒		☒	☒									
7.	CEMEX Hrvatska d d Sv. Juraj							*	☒					
8.	SCOTT BADER d o o Zagreb	☒			☒									
9.	PPC Buzet d o o Buzet	☒		*	☒			☒		*	☒			
10.	NAŠICECEMENT d d Našice													
11.	TVORNICA OPLEMENJENIH FOLIJA d d Drniš	☒												
12.	ADRIA ČELIK d o o Kaštel Sucurac	*	☒		*			*	☒	*	☒			
13.	PLAMEN d o o Požega				*	☒								
14.	SIPRO d o o Umag				*	☒								
15.	BIOTRON d o o , Ozalj	*			☒	☒		*						
16.	BRODOMERKUR d d Split, skladište SIČANE	☒												
17.	OSATINA GRUPA d o o PZ OSATINA Ivankovo	*							☒	*	☒	*	☒	
18.	INA d d , PJ Terminal skladište slavonski Brod, Slavonski Brod													
19.	ZVIJEZDA d d Zagreb	*	☒							*	☒	*		
20.	HEP proizvodnja d o o TE -TO Osijek				*									
21.	WIENERBERGER ILOVAC d d Karlovac	☒												
22.	HOLCIM (Hrvatska) d o o Koromačno													
23.	JANAF d d Terminal Omišalj									☒				
24.	IPK TVORNICA ULJA d o o Čepin	☒										*	☒	
25.	KEMIS TERMOCLEAN d o o Jastrebarsko	*		*										
26.	INA d d Objekt prerade plina Molve	☒				☒								
27.	PLIVA HRVATSKA d o o Pogon Savski Marof	☒						☒						
28.	INA d d Objekt frakcinacije Ivanic Grad					☒								
29.	TLM - TVP d d Šibenik	*	☒		*			*						
30.	VETROPACK Straža tvornica stakla d d Hum na Sutli	☒												
31.	GRADSKA TOPLANA d o o Karlovac				*	☒	*	☒						
32.	SLADORANA d d Županja													

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA ZA 2014. GODINU

33.	DALEKOVOD PROIZVODNJA d.o.o. Dugo Selo			*					*			
34.	GIRK KALUN d.d. Drniš											
35.	VIRO Tvornica šećera d.d. Virovitica	*				*						
36.	LINDE PLIN d.o.o. Mahično				*			*				
37.	ENERGIJA GRADEC d.o.o. Gradec	*			*		*					
38.	CEMEX Hrvatska d.d. Sv. Kajo											
39.	ROCKWOOL ADRIATIC d.o.o. Potpićan			*								
40.	PERUTNINA PTUJ – PIPO, farma peradi Štefanec, Čakove											
41.	HARTMAN d.o.o. Koprivnica	*				*		*				
42.	SOL – INA grupa, UTP d.o.o. Pula			*	*							
43.	TVORNICI ŠEĆERA OSIJEK d.o.o. Osijek						*	*				
44.	AGROPROTEINKA d.d. Zagreb				*			*		*	*	
45.	BUTAN PLIN d.o.o. Postrojenje Zaprešić	*						*		*		
46.	KNAUF INSULATION d.o.o. Novi Marof	*			*							
47.	HEP Proizvodnja d.o.o. TE –TO Zagreb	*			*							
48.	SASA PROMET Ciglane Blatuša d.o.o. Topusko											
49.	JANAF d.d. Terminal Virje				*			*		*		
50.	LIPOVICA d.o.o. Popovača									*		
51.	AD PLASTIK d.d. Zagreb	*			*	*		*				
52.	DIV d.o.o. Knin	*		*								
53.	MLM GROUP – Zagreb d.o.o. Biljane Donje	*										
54.	DINA PETROKEMIJA d.d. Omišalj	*		*	*			*				

Legenda

		u nadzoru nisu utvrđene povrede propisa
*		pokrenut upravni postupak kontrolni nadzor nije obavljen ili je stranka još u ostavljenom roku
*		na zapisnik naređene mjere
☑		otklonjene
*	☑	u nadzoru utvrđene povrede propisa otklonjene – utvrđeno u kontrolnom nadzoru
*	☒	u nadzoru utvrđene povrede propisa nisu otklonjene – utvrđeno u kontrolnom nadzoru
		koordinirani nadzor nije obavljen

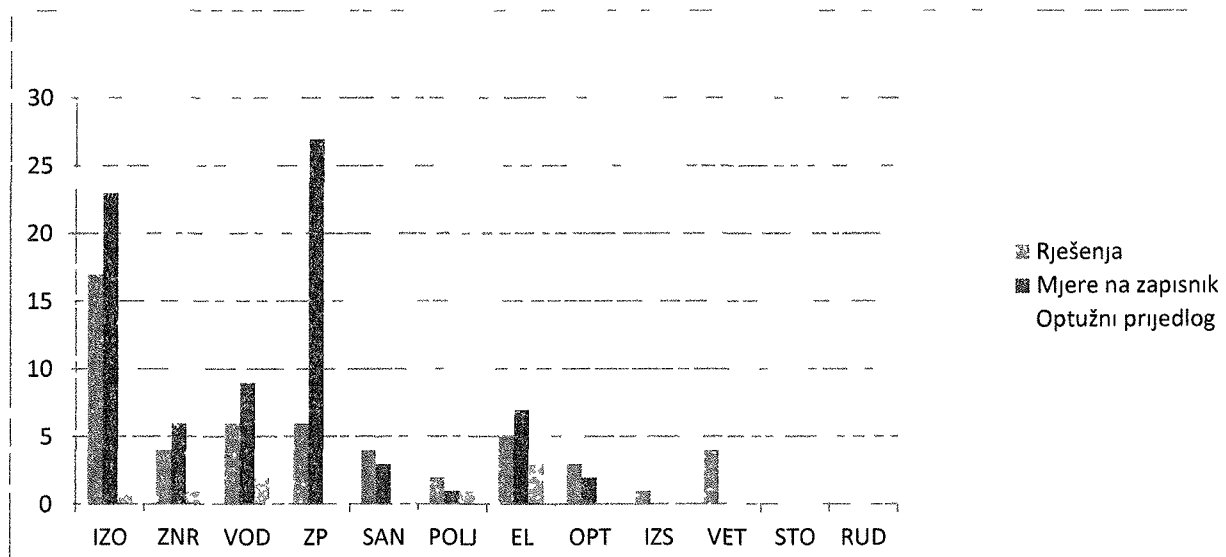
Kao što je vidljivo iz tablice 6, u provedenim planiranim i izvanrednim koordiniranim nadzorima tijekom 2014. godine kod 44 operatera utvrđene su povrede propisa, a kod 9 operatera nisu utvrđene povrede propisa.

Na temelju obavljenih nadzora dobiveni su podaci o utjecaju rada operatera na pojedine sastavnice okoliša uslijed ispuštanja onečišćujućih tvari, a koje se prate na nacionalnoj razini te utvrđen stupanj usklađenosti rada postrojenja s okolišnom dozvolom operatera koji su ishodili dozvolu do provedenih nadzora. Nadzirani operateri koji su ishodili okolišnu dozvolu uz manje nepravilnosti rade u skladu s okolišnom dozvolom, osim jednog operatera protiv kojeg je podnesen prekršajni nalog zbog ne postupanja po rješenju inspektora.

Inspektori su donijeli ukupno 53 rješenja, svatko iz svoje nadležnosti. Izvršeni su kontrolni nadzori 25 rješenja, dok za 28 rješenja nije obavljen kontrolni nadzor od kojih su 3 rješenja u roku. Za 80 utvrđenih nepravilnosti i nedostataka određene su na zapisnik mjere i rokovi za uklanjanje istih, a operateri su izvršili 58 mjera određenih na zapisnik dok su 2 naređene mjere u roku.

Inspektori su podnijeli ukupno 12 optužnih prijedloga, Prekršajni sudovi su donijeli 4 presude/prekršajna naloga kojima se operateri i odgovorne osobe proglašavaju krivima. Prikaz učešća poduzetih mjera po pojedinim inspekcijama dan je u grafu 3.

Graf 3. Prikaz poduzetih mjera po pojedinim inspekcijama

Kao što je vidljivo iz grafa 3, IZO, ZNR, VOD, ZP i EE od mjera su najviše izricali mjere na zapisnik, a IZS i VET davali su samo upravne mjere.

Detaljniji prikaz poduzetih mjera po pojedinim inspekcijama dan je u nastavku:

1. Inspekcija zaštite okoliša utvrdila je povrede propisa kod 12 operatera za koje je izdala 17 rješenja, a kontrolnim nadzorima utvrđeno je da 8 operatera postupilo po rješenjima dok dva nisu. Kod 6 operatera nije obavljen kontrolni nadzor. Za utvrđene nepravilnosti kod 23 operatera na zapisnik su naređene mjere i 22 operatera je izvršilo naređene mjere na zapisnik. Podnijet je jedan optužni prijedlog, sud je donio presudu kojom su operater i odgovorna osoba proglašeni krivim. Općinskom državnom odvjetništvu podnijeta je

kaznena prijava zbog kaznenog djela iz članka 193. stavka 1. Kaznenog zakona. Povrede propisa koje je utvrdila inspekcija zaštite okoliša odnose se na ne vođenje i na izradu propisane dokumentacije o otpadu, skladištenje proizvodnog otpada duže od zakonskog roka, mjerenje emisija iz nepokretnih izvora, zabrana obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom, ne propisno skladištenje otpada i provjera ispravnosti AMS, ispitivanje i umjeravanje istog.

2. Inspekcija zaštite prirode sudjelovala je u jednom nadzoru i nije utvrdila povrede propisa.
3. Vodopravna inspekcija zbog povreda propisa donijela je 6 rješenja, kontrolnim nadzorima utvrđeno je da su 2 operatera postupilo po rješenju, kod 3 operatera kontrolni nadzor nije obavljen, a rješenje dano 1 operateru je u roku. Zbog utvrđenih nepravilnosti na zapisnik su naređene mjere kod 9 operatera i 4 operatera izvršili su naređene mjere. Inspektori su podnijeli dva optužna prijedloga. Nadzorom vodopravne inspekcije utvrđeno je da pojedini operateri nisu ishodili vodopravne akte za ispuštanje otpadnih voda, nije ishoda koncesiju za korištenje voda, ne dostavljaju se izvješća o korištenju zahvaćene vode i nije provedena sanacija hidrantske mreže poslovnog kruga.
4. Inspekcija zaštite od požara zbog povreda propisa donijela je 6 rješenja, 2 operatera su postupila po rješenju, jedan nije a kod 3 nisu obavljeni kontrolni nadzori. Kod 15 operatera na zapisnik su naređene mjere za uklanjanje 27 nepravilnosti, 10 operatera je izvršilo naređene mjere a kod 1 operatera naređene mjere su u roku. Inspekcija zaštite od požara utvrdila je da nije provedena provjera sustava za dojavu požara, nisu označeni evakuacijski putovi, nije provedeno ispitivanje i nepropusnost plinskih instalacija, nije imenovana odgovorna osoba za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara i nije ishodjen cjelokupni Ex –dokument o stanju protueksplozijske zaštite za prostore ugroženim eksplozivnom atmosferom.
5. Sanitarna inspekcija kod 41 operatera nije utvrdila povrede propisa dok je kod 4 operatera zbog povrede propisa donijela rješenja po kojima su operateri postupili. Za 3 operatera na zapisnik su naređene mjere za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti koje su uklonili. Nadzorom sanitarne inspekcije utvrđeno je ne ispunjavanje uvjeta za korištenje opasnih kemikalija, uvjeta za zaštitu od buke, neusklađenost oznaka i uputa o korištenju kemikalija nije pribavljeno rješenje nadležnog tijela o korištenju kemikalija.
6. Poljoprivredna inspekcija je sudjelovala u 11 nadzora i donijela dva rješenja zbog povrede propisa te izrekla jednu mjeru na zapisnik za utvrđenu nepravilnost.
7. Jedan operater izvršio je prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno a da nije platio naknadu i ishodio Rješenje te je podnijet optužni prijedlog pred nadležnim sudom.
8. Elektroenergetska inspekcija kod 37 operatera nije utvrdila povrede propisa, dok je za 5 operatera donijela rješenje i kontrolnim nadzorima utvrdila da su 2 operatera postupila po rješenju, a kod 2 nije obavila kontrolni nadzor dok je jedno rješenje u roku. Kod 7 operatera na zapisnik je naređeno uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i 5 je operatera nepravilnosti uklonilo. Inspektori su podnijeli 3 optužna prijedloga, a sudovi su donijeli

dvije presude u kojima su operateri i odgovorne osobe proglašene krivim, jedan postupak je u tijeku. U nadzoru je utvrđeno ne odražavanje transformatorske stanice, nedostaci u označavanju pogonske opreme i kablova, izrada Ex priručnika, dovođenje u ispravno stanje niskonaponskih instalacija.

9. Inspekcija opreme pod tlakom je zbog povreda propisa donijela 3 rješenja i u kontrolnom nadzoru utvrdila da su dva operatera postupila po rješenju a kod drugog nije obavljen kontrolni nadzor jer je rješenje u roku. Za utvrđene nepravilnosti kod 2 operatera na zapisnik su naređene mjere koje su izvršene. U nadzoru inspektor opreme pod tlakom utvrdio da nije provedeno periodičko ispitivanje i pregled sigurnosnog pri bora.
10. Inspekcija rada je kod 4 operatera zbog utvrđenih povreda propisa donijela 4 rješenja i 3 operatera su postupila po rješenju a kod 1 nije proveden kontrolni nadzor. Kod 6 operatera na zapisnik naređeno je uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i 5 je operatera nepravilnosti uklonilo. Podniet je jedan optužni prijedlog pred nadležnim prekršajnim sudom. Nadzorom je utvrđeno da transportni putovi nisu označeni, nije predloženo uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti zatečenog radnika, ne vodi se evidencije propisane zakonom.
11. Veterinarska inspekcija sudjelovala je u nadzoru 9 operatera i donijela 4 rješenja. U kontrolnim nadzorima utvrđeno je da su 3 operatera postupila po rješenju a kod jednog operatera nije proveden kontrolni nadzor. Inspektor je utvrdio da nije izvršene revizija sustava samokontrole HACCP, opadanje čestica sa stropnih površina.
12. Stočarska inspekcija sudjelovala u nadzoru 2 operatera i nije utvrdila povrede propisa.
13. Rudarska inspekcija je sudjelovala u 9 nadzora i nije utvrdila povrede propisa.
14. Inspekcija zaštite i spašavanja sudjelovala je u izvanrednom nadzoru i zbog povreda propisa donijela rješenje.

Za svako nadzirano postrojenje/operatera izrađeno je detaljno izvješće koje sadrži opće informacije o postrojenju, aktivnost temeljem koje je postrojenje obveznik OUZO i status u odnosu na obvezu odnosno za rizična postrojenja max kapacitet skladištenja opasnih tvari, ulazne sirovine, energente, emisije u zrak i vode, postupanje s proizvodnim otpadom te rizike uslijed korištenja i skladištenja opasnih tvari. Izvješće sadrži i podatke o postupanju inspeksijskih službi vezano za pokretanje upravnih postupaka, podnošenje optužnih prijedloga te kontrolu izvršenja rješenja i obveza/mjera danih na zapisnik.

Sukladno zakonskoj obvezi propisanoj Zakonom o zaštiti okoliša, javnost je na web stranici MZOIP kvartalno obavještavana o nadziranim postrojenjima i rezultatima provedbe koordiniranih inspeksijskih nadzora.

6. OCJENA PRIMJENE PROPISA O ZAŠTITI OKOLIŠA

6.1. Zakon o zaštiti okoliša

Kontrolom primjene odredbi Zakona o zaštiti okoliša, IZO je u 2014. godini utvrdila nepravilnosti u radu nadziranih osoba koje su se odnosile na neprovođenje mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša određenih u aktima o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, te nepravovremeno dostavljanje podataka u Registar onečišćavanja okoliša.

Zbog utvrđenih nepravilnosti pokrenuti su upravni postupci te je temeljem odredbi Zakona donijeto ukupno 36 rješenja sa 40 naređenih mjera i to 35 rješenja sa 39 naređenih mjera za pravne osobe i 1 rješenje fizičkoj osobi.

6.2. Zakon o zaštiti zraka

U cilju zaštite zraka kao jedne od sastavnica okoliša i poboljšanja njegove kvalitete na određenom području, nadzor IZO vezano na primjenu odredbi Zakona o zaštiti zraka i provedbenih propisa odnosio se osobito na kontrolu stacionarnih izvora onečišćujućih tvari u zrak odnosno da li su ti izvori izgrađeni ili proizvedeni, opremljeni i održavani na način da u zrak ne ispuštaju, odnosno ne unose onečišćujuće tvari iznad propisanih dopuštenih vrijednosti, a što se u najvećoj mjeri dokazivalo podacima o mjerenju emisija onečišćujućih tvari u zrak provedenim od strane ovlaštenih pravnih osoba.

Zbog utvrđenih nepravilnosti pokrenuti su upravni postupci te je temeljem odredbi Zakona o zaštiti zraka donijeto ukupno 143 rješenja sa 172 naređene mjere i to 129 rješenja s 156 naređenih mjera za pravne osobe i 14 rješenja sa 16 naređenih mjera za fizičke osobe.

Najčešće utvrđena nepravilnost u radu nadziranih osoba odnosila se na ne obavljanje mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak putem ovlaštene osobe iz stacionarnih izvora, te je na temelju takvog utvrđenja vlasnicima odnosno korisnicima stacionarnih izvora naređeno u tom smislu dovođenje u zakonito stanje.

6.3. Zakon o održivom gospodarenju otpadom

Obzirom na to da gotovo svaka osoba koja obavlja neku djelatnost istovremeno stvara i otpad, provedba propisa vezano za gospodarnje otpadom predmet je gotovo svakog nadzora pa je tijekom obavljanja nadzora u 2014. godini, IZO utvrdila najviše nepravilnosti u primjeni Zakona o održivom gospodarenju otpadom i pripadajućih provedbenih propisa. Zbog utvrđenih nepravilnosti pokrenuti su upravni postupci pa je temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom donijeto ukupno 440 rješenja s 511 naređenih mjera i to 343 rješenja s 392 naređene mjera za pravne osobe i 97 rješenja s 119 naređenih mjera za fizičke osobe.

U nadzorima je uočen problem obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom dva i više ovlaštenika u zajedničkom prostoru odnosno skladištu, te je u cilju primjene članka 99. Zakona o održivom gospodarenju otpadom potrebna bolja suradnju sa svim nadležnim tijelima koja su uključena u postupke izdavanja dozvola za gospodarenje otpadom kako bi se izbjegli slučajevi gdje je za jedan skladišni prostor izdano nekoliko dozvola (za opasni i neopasni otpad, skladištenje sirovine i dr.).

6.4. Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja

U svrhu ispunjavanja općih i posebnih ciljeva MZOIP, definiranih Strateškim planom za razdoblje 2013.-2015. godine, te uspostavi sustava gospodarenja otpadom na temelju odredbi propisa kojim se uređuje gospodarenje otpadom, aktivnosti inspekcije u 2014. godini nisu bile usmjerene na kontrolu provedbe Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN, br. 114/11). Odredbe Zakona su općenite pa poseban problem u primjeni predstavlja nedostatak provedbenih propisa. Slijedom navedenog, nije bilo inspekcijskih mjera temeljem ovoga zakona.

6.5. Zakon o zaštiti prirode

Sukladno ovlastima propisanim odredbama Zakona o zaštiti prirode (NN, br. 80/13), IZO je tijekom 2014. godine bila uključena u provedbu koordiniranih nadzora u zaštićenim područjima. Nositelj provedbe naznačenih nadzora bila je inspekcija zaštite prirode, a nadzori su obavljeni u nacionalnim parkovima NP Brijuni, NP Kornati, NP Paklenica i NP Sjeverni Velebit te Parku prirode Velebit.

7. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE RADA

Prijedlozi za unaprjeđenje rada IZO većinom trebaju biti ponovljeni iz Godišnjeg izvješća o radu za 2013. godinu jer se radi o mjerama koje je potrebno provoditi kontinuirano, a pri čemu se naročito ističu:

- rad na uspostavi sustava inspekcija zaštite okoliša u RH za postrojenja kojima se rješava ispitivanje punog opsega učinaka koje na okoliš ima predmetno postrojenje, kako je propisano člankom 23. Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 334, 17.12.2010.), a preneseno u pravni poredak Republike Hrvatske Zakonom o zaštiti okoliša iz 2013. godine;
- nastavak rada na planiranju, sukladno EU obavezama za sve države članice, kojim se osigurava da sva postrojenja budu obuhvaćena Planom inspekcije zaštite okoliša na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te da se taj plan redovno revidira i doraduje;
- daljnje jačanje institucionalne povezanosti sa drugim tijelima, posebno s onima koji su usko povezani sa zaštitom okoliša (AZO, FZOEU, gradska i županijska tijela nadležna za zaštitu okoliša) kako bi se omogućila bolja suradnja i razmjena informacija, a sve za potrebe boljeg i učinkovitijeg provođenja inspekcijskih nadzora;
- potpisivanje Sporazuma o suradnji MZOIP-a, MUP-a, Ministarstva financija (MF) te Ministarstva pravosuđa (MP) i DORH-a radi ostvarivanja bolje suradnje nadležnih tijela u svrhu prepoznavanja prekršajnih i kaznenih dijela protiv okoliša i prirode, te radi uspostave NEST-a (nacionalnog operativnog tima - NOT-a);
- potpisivanje Sporazuma o suradnji prilikom provođenja nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada između MZOIP-a, MF-a, Carinske uprave i MUP-a radi potrebe jačanja suradnje između tijela državne uprave nadležnih za provođenje zakonodavstva iz područja nadzora prometa pošiljki otpada;
- provođenje sustavne i kontinuirane edukacije svih djelatnika UIP kroz sistem "Treninga putem ovlaštenih trenera" korištenjem sredstava strane pomoći;
- osnivanje centara izvrsnosti za kontinuiranu edukaciju inspektora zaštite okoliša metodama najboljih praksi;

- uspostavu sustava prijenosa stečenih znanja i vještina sudjelovanjem predstavnika UIP u radu međunarodnih mreža inspektora zaštite okoliša kao i organizacija;
- aktivan rad kroz projekte i aktivnosti mreža inspektora zaštite okoliša u čijem radu RH i MZOIP sudjeluje već dugi niz godina – IMPEL, ECRAN, THEMIS, INECE, kao i kroz rad te razmjenu podataka u INTERPOLU i EUROPOLU.